

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และผลการพัฒนา 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นวางแผน
2. ขั้นปฏิบัติตามแผน
3. ขั้นสังเกตเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ขั้นสะท้อนผล

รายละเอียดผลการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี ดังนี้

ผลการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน วงรอบที่ 1

ขั้นการวางแผน (Plan)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้วางแผนพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยกำหนดกิจกรรมในขั้นการวางแผน ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ศึกษาเอกสารการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รัฐธรรมนูญ ฉบับพุทธศักราช 2550 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 และ พ.ศ. 2553) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 นโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน งานวิจัยในประเทศ และต่างประเทศ เอกสารบันทึกหลักฐาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผลการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ของ

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา และแบบฟอร์มต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นต้น

2. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยการสนทนากลุ่ม

ในขั้นตอนการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการสนทนากลุ่ม เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2556 ณ ห้องประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคาร 6 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยมีผู้เข้าสนทนากลุ่ม จำนวน 12 คน เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม ได้แก่ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม โปรเจคเตอร์ กล้องถ่ายรูป เป็นต้น

3. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยการศึกษาเชิงสำรวจ

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสร้างแบบสอบถาม ตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ที่ใช้ในการนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา และแบบสอบถามตามขั้นตอนการดำเนินงานของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามหลักวิชาการ แล้วนำไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 2) กลุ่มครู และ 3) กลุ่มนักเรียน

4. การประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop)

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้วางแผนจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ในวันที่ 12 กรกฎาคม 2556 ณ ห้องประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคาร 6 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยมีผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ มีจำนวน 24 คน ประธานในพิธีเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ คือ ดร.เสนห์ คำสมหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ กิจกรรมที่จัดในระหว่างการประชุมเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วย 1) การเปิดงานและการบรรยายพิเศษ 2) การคัดเลือกมาตรฐานและตัวบ่งชี้เพื่อจัดทำโครงการ และ 3) การจัดทำโครงการพัฒนาตัวบ่งชี้ เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ ใบงาน โปรเจคเตอร์ คอมพิวเตอร์ กล้องถ่ายรูป เครื่องเสียง เป็นต้น

5. การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้พิจารณามาตรฐานและตัวบ่งชี้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำไปกำหนดตัวบ่งชี้ จัดทำรายละเอียดของตัวบ่งชี้ และจัดทำเป็นโครงการเพื่อสนับสนุนตัวบ่งชี้ ที่ถูกคัดเลือกเพื่อพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมที่ดำเนินการประกอบด้วย

5.1 การวิเคราะห์มาตรฐาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับใช้ในการพัฒนา ในการดำเนินการขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้วิเคราะห์มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยได้ข้อสรุปว่า มาตรฐานที่ใช้ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีจำนวน 3 มาตรฐาน ดังนี้

5.1.1 มาตรฐานด้านปัจจัย

5.1.2 มาตรฐานด้านกระบวนการ

5.1.3 มาตรฐานด้านผลผลิต

5.2 การกำหนดตัวบ่งชี้เพื่อพัฒนา ในการกำหนดตัวบ่งชี้เพื่อใช้ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ มีดังนี้

5.2.1 ตัวบ่งชี้ที่ 1 ครูมีคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ร้อยละ 100

5.2.2 ตัวบ่งชี้ที่ 2 ครูได้รับการนิเทศภายในและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 95

5.2.3 ตัวบ่งชี้ที่ 3 ครูที่เข้าประชุมการใช้คู่มือครูที่ปรึกษานักเรียนร้อยละ 95

5.2.4 ตัวบ่งชี้ที่ 4 ครูที่ไปศึกษาดูงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนร้อยละ 80

5.2.5 ตัวบ่งชี้ที่ 5 นักเรียนมีทักษะในการหลีกเลี่ยง ป้องกันภัยอันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ร้อยละ 95

5.3 การจัดทำโครงการเพื่อสนับสนุนและพัฒนาตัวบ่งชี้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้จัดทำโครงการจำนวน 5 โครงการ ดังนี้

5.3.1 โครงการจัดทำคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน

5.3.2 โครงการนิเทศภายใน

5.3.3 โครงการประชุมการใช้คู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน

5.3.4 โครงการศึกษาดูงาน

5.3.5 โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข

6. การศึกษาผลการพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ทำการศึกษาผลการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดย 1) การศึกษาเชิงสำรวจ กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ครู และนักเรียน 2) การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการพรรณนาวิเคราะห์ โดยผลการวิจัยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้นำเสนอไว้ในแผนภาพวงรอบที่ 2

ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Act)

ภายหลังจากที่ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัย ได้มีการวางแผนพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยได้วางแผนการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ การกำหนด มาตรฐานมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ และจัดทำโครงการ ได้กำหนดกิจกรรมโดย 1) การศึกษาเอกสาร ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) การจัดสนทนากลุ่ม 3) การศึกษาเชิงสำรวจ 4) การประชุม เชิงปฏิบัติการ 5) การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ 6) การศึกษาผลการพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัย ได้ปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัย ได้ศึกษา สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดย 1) การศึกษาเอกสาร 2) การสนทนากลุ่ม และ 3) การศึกษาเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่ม ตัวอย่าง ประกอบด้วย กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ครู และนักเรียน

2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ได้จัดประชุมระหว่างวันที่ 12 กรกฎาคม 2556 ณ ห้องประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคาร 6 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ให้ความรู้ความเข้าใจระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) ให้ความรู้ความเข้าใจเทคนิคการบริหารคุณภาพการศึกษา 3) กำหนดประเด็นในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ 4) จัดทำโครงการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้เข้าประชุม เชิงปฏิบัติการ คือ ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 24 คน

3. การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ร่วมกันปฏิบัติงาน ตามโครงการที่ได้จัดทำขึ้นมา เพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ที่กำหนด ผลของการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ มีรายละเอียด ดังนี้

3.1 การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามตัวบ่งชี้ที่ 1 ร้อยละของครูที่มีคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน (โครงการจัดทำคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน)

3.1.1 การวางแผน (Plan) : แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ประชุมวางแผน มอบหมายหน้าที่ให้กับคณะกรรมการ เพื่อจัดทำคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน จากสภาพเดิม (Lag) กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน ไม่ได้จัดทำคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน คณะกรรมการดำเนินการจึงได้กำหนดเป้าหมาย (Target) จัดทำคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน จำนวน 250 เล่ม ให้กับครูทุกคน

3.1.2 การปฏิบัติงาน (Act) : คณะกรรมการดำเนินการจัดทำคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียนฉบับร่าง นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นได้ปรับปรุงแก้ไข นำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความเหมาะสม ด้านองค์ประกอบทั่วไป และ โครงสร้างด้านเนื้อหา และ นำไปให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประเมินความเหมาะสม ของคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน ก่อนที่จะ นำไปจัดพิมพ์ และมอบให้ครูที่ปรึกษานักเรียน ใช้ประกอบการปฏิบัติงาน

3.1.3 การสังเกต (Observe) : เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกต การให้ความร่วมมือ ในการจัดทำคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน ของคณะกรรมการ แบบบันทึกการเซ็นรับคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน และแบบสัมภาษณ์ เป็นต้น

3.1.4 การสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Reflect) : ในการสะท้อนผลการวิจัย ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย กำหนดให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และครูที่ปรึกษานักเรียน ทำการวิพากษ์ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ หลังจากการนำคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน ไปใช้ประกอบการปฏิบัติงาน ว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

3.2 การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 2 ร้อยละของครู ที่ได้รับการนิเทศภายใน (โครงการนิเทศภายใน)

3.2.1 การวางแผน (Plan) : แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศภายใน ประชุมมอบหมายหน้าที่ให้กับคณะกรรมการ จากสภาพเดิม (Lag) ครูให้ความร่วมมือในการ ปฏิบัติงาน ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนร้อยละ 75 คณะกรรมการได้กำหนดเป้าหมาย (Target) ครูให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 95

3.2.2 การปฏิบัติงาน (Act) : คณะกรรมการนิเทศภายใน ประชาสัมพันธ์การ ปฏิบัติหน้าที่ ของคณะกรรมการนิเทศภายใน จัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน ตามระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ดำเนินการนิเทศติดตามผล การดำเนินงานของครูที่ปรึกษานักเรียน ตามระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และตามโครงสร้างการบริหารงาน กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน สอบถามปัญหา อุปสรรค ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนอำนวยความสะดวก สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ และขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติงาน ให้กับครูที่ปรึกษานักเรียน

3.2.3 การสังเกต (Observe) : เก็บรวบรวมข้อมูล จากแบบบันทึกการส่งงาน อาทิ แบบบันทึกการส่งผลการเข้าแถวเคารพธงชาติ ของนักเรียนประจำวัน แบบบันทึกการส่งผลการคัดกรองนักเรียนในที่ปรึกษา แบบบันทึกการปฏิบัติหน้าที่ครูเวรประจำวัน แบบบันทึกสำรวจเครื่องแต่งกายของนักเรียน แบบบันทึกการตรวจเครื่องแต่งกายนักเรียน แบบบันทึกการคัดกรองนักเรียน ด้านยาเสพติด เป็นต้น นอกจากนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูล จากการพูดคุยสนทนา การสอบถาม เป็นต้น

3.2.4 การสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Reflect) : ในการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย วางแผนการนิเทศภายใน โดยการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้กับครูที่ปรึกษานักเรียน เพื่อให้ทราบกำหนดการปฏิบัติงาน กำหนดการส่งงาน นอกจากนี้ ได้จัดทำเอกสารบันทึกหลักฐาน การดำเนินงาน ตามขั้นตอนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่ออำนวยความสะดวก ให้กับครูที่ปรึกษานักเรียน

3.3 ผลการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามตัวบ่งชี้ที่ 3 ร้อยละของครู ที่เข้าประชุม การใช้คู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน (โครงการประชุมการใช้คู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน)

3.3.1 การวางแผน (Plan) : แต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินการประชุมครูที่ปรึกษานักเรียน ประชุมมอบหมายหน้าที่ ให้กับคณะกรรมการ จากสภาพเดิม (Lag) เป็นการประชุมมอบหมายหน้าที่ ตามคำสั่ง เรื่องแต่งตั้งครูที่ปรึกษานักเรียน ประจำปีการศึกษา ครูที่ปรึกษามีความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 70 โดยกำหนดเป้าหมาย (Target) ให้ครูที่ปรึกษานักเรียน มีความรู้ความเข้าใจ ในขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 95

3.3.2 การปฏิบัติงาน (Act) : คณะกรรมการดำเนินการจัดประชุมครูที่ปรึกษานักเรียน เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ในขั้นตอนการปฏิบัติงาน ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน

3.3.3 การสังเกต (Observe) : เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกการสังเกต แบบบันทึกการเข้าประชุม แบบสอบถาม เป็นต้น

3.3.4 การสะท้อนผล (Reflect) : ผลจากการดำเนินโครงการประชุมครูที่ปรึกษานักเรียน พบว่า ครูให้ความร่วมมือในการเข้าประชุมการใช้คู่มือครู จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 96.89 ครูที่ไม่ได้เข้าประชุม มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.59 เนื่องจากไปราชการ ลาป่วย ลากิจ คณะกรรมการดำเนินการ ได้นำเอกสารคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน มอบให้

ในวันถัดไป และได้ประสานงาน เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ตามรายละเอียดต่างๆ ในคู่มือครู เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

3.4 การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ 4 ร้อยละ ของครูที่ปรึกษานักเรียนที่ไปศึกษาดูงาน (โครงการศึกษาดูงาน)

3.4.1 การวางแผน (Plan) : แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ประชุม วางแผน มอบหมายหน้าที่ให้กับคณะกรรมการ เพื่อเลือกโรงเรียนที่จะไปศึกษาดูงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน จากสภาพเดิม-ปัจจุบัน ยังไม่เคยนำคณะครูในกลุ่มบริหารงานกิจการ นักเรียนไปศึกษาดูงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่โรงเรียนอื่น โดยได้กำหนดเป้าหมาย (Target) นำผู้ร่วมวิจัยไปศึกษาดูงานอย่างน้อย จำนวน 1 โรงเรียน

3.4.2 การปฏิบัติงาน (Act) : ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย จำนวน 11 คน ขอ อนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ไปศึกษาดูงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ณ โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2556

3.4.3 การสังเกต (Observe) : เครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ได้แก่ แบบ บันทึกรับรู้การศึกษาดูงาน แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เป็นต้น

3.4.4 การสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Reflect) : จากการสัมภาษณ์ผู้ร่วม วิจัยที่ไปศึกษาดูงาน ณ โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย พบว่า ผู้ร่วมวิจัยมีความคิดเห็นว่าจะอยากให้ครูที่ ปรึกษานักเรียน ได้มีโอกาสไปศึกษาดูงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่โรงเรียนอื่นๆ บ้าง เพื่อจะได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ ไปพัฒนางาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่โรงเรียน กาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ นอกจากนั้นพบว่า ผู้ร่วมวิจัย มีความกระตือรือร้น ในการไปศึกษาดูงาน มีการเทียบเคียงมาตรฐาน ด้านการบริหาร และการปฏิบัติงานระหว่างโรงเรียนที่ไปศึกษาดูงาน และโรงเรียนต้นสังกัด และอยากให้มีการพัฒนาในบางด้าน เช่นเดียวกับโรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย

3.5 การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามตัวบ่งชี้ที่ตัวบ่งชี้ที่ 5 ร้อยละของนักเรียนที่มีทักษะในการหลีกเลี่ยง ป้องกันภัยอันตราย และพฤติกรรมที่ไม่ พึงประสงค์ (โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยและอบายมุข)

3.5.1 การวางแผน (Plan) : การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ประชุม วางแผน มอบหมายหน้าที่ให้กับคณะกรรมการ จากสภาพเดิม นักเรียนเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และอบายมุข และมีพฤติกรรม ที่ไม่ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ร้อย ละ 5 คณะกรรมการดำเนินการจึงได้กำหนดเป้าหมาย (Target) นักเรียนจะผ่านการประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ร้อยละ 99

3.5.2 การปฏิบัติงาน (Act) : แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานห้องเรียนสีขาว ระดับห้องเรียน มอบหมายให้ครูที่ปรึกษา ดำเนินการประชุมนักเรียนในที่ปรึกษา เพื่อรับนโยบาย ในการบริหารจัดการห้องเรียน ให้ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข โดยมีคณะกรรมการนักเรียน 4 ฝ่าย ประกอบด้วย 1) ฝ่ายการเรียน 2) ฝ่ายการงาน 3) ฝ่ายกิจกรรม และ 4) ฝ่ายสารวัตร นักเรียน โดยมีเป้าหมายหลักในการปฏิบัติงาน คือ 1) มีแหล่งเรียนรู้ 2) ดูแลช่วยเหลือ 3) เอื้อเฟื้อด้วยคุณธรรม และ 4) จัดกิจกรรมสร้างสรรค์

3.5.3 การสังเกต (Observe) : เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ระเบียบสะสมนักเรียน แบบบันทึกการประชุม การจัดป้ายนิเทศ การประกวดห้องเรียน แบบบันทึกความดี แบบบันทึกความผิดแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เป็นต้น

3.5.4 การสะท้อนผลการปฏิบัติงาน (Reflect) : ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ตามโครงการห้องเรียนสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข ทุกระดับชั้น ทุกห้องเรียน และทุกคน จากการส่งเสริมด้านวิชาการ นอกจากการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียน ได้เรียนรู้ และมีประสบการณ์ ในโรงเรียน และนอกโรงเรียน โรงเรียนได้ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน มีส่วนร่วมในการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติด อาทิ การประชาสัมพันธ์หน้าเสาธงก่อน ขึ้นชั้นเรียน การจัดทำป้ายนิเทศ การร่วมกิจกรรมต่อต้านยาเสพติด การแสดงดนตรีพื้นเมือง โปงลาง การแสดงดนตรีสากล การแข่งขันกีฬาภายใน เป็นต้น กิจกรรมดังกล่าวทำให้นักเรียน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด และอบายมุข ได้เป็นอย่างดี ขณะเดียวกันได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร นักเรียน ในการกำกับติดตามบุตรหลาน ด้วยความใกล้ชิด และได้รับความร่วมมือจากหน่วยงาน ทางราชการ อาทิ ตำรวจภูธรจังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานคุมประพฤติจังหวัดกาฬสินธุ์ ศาลจังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ เป็นต้น

ขั้นการสังเกตและการเก็บรวบรวมข้อมูล (Observe)

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ดำเนินการสังเกต และเก็บรวบรวมข้อมูลในระหว่างการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดย 1) การศึกษาเอกสาร ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) การสนทนากลุ่ม และ 3) การศึกษาเชิงสำรวจ จากนั้นได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยข้อมูลเชิงปริมาณทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ข้อมูลเชิงคุณภาพทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การรายงานข้อค้นพบ (Descriptive Methodology) การตีความหมาย

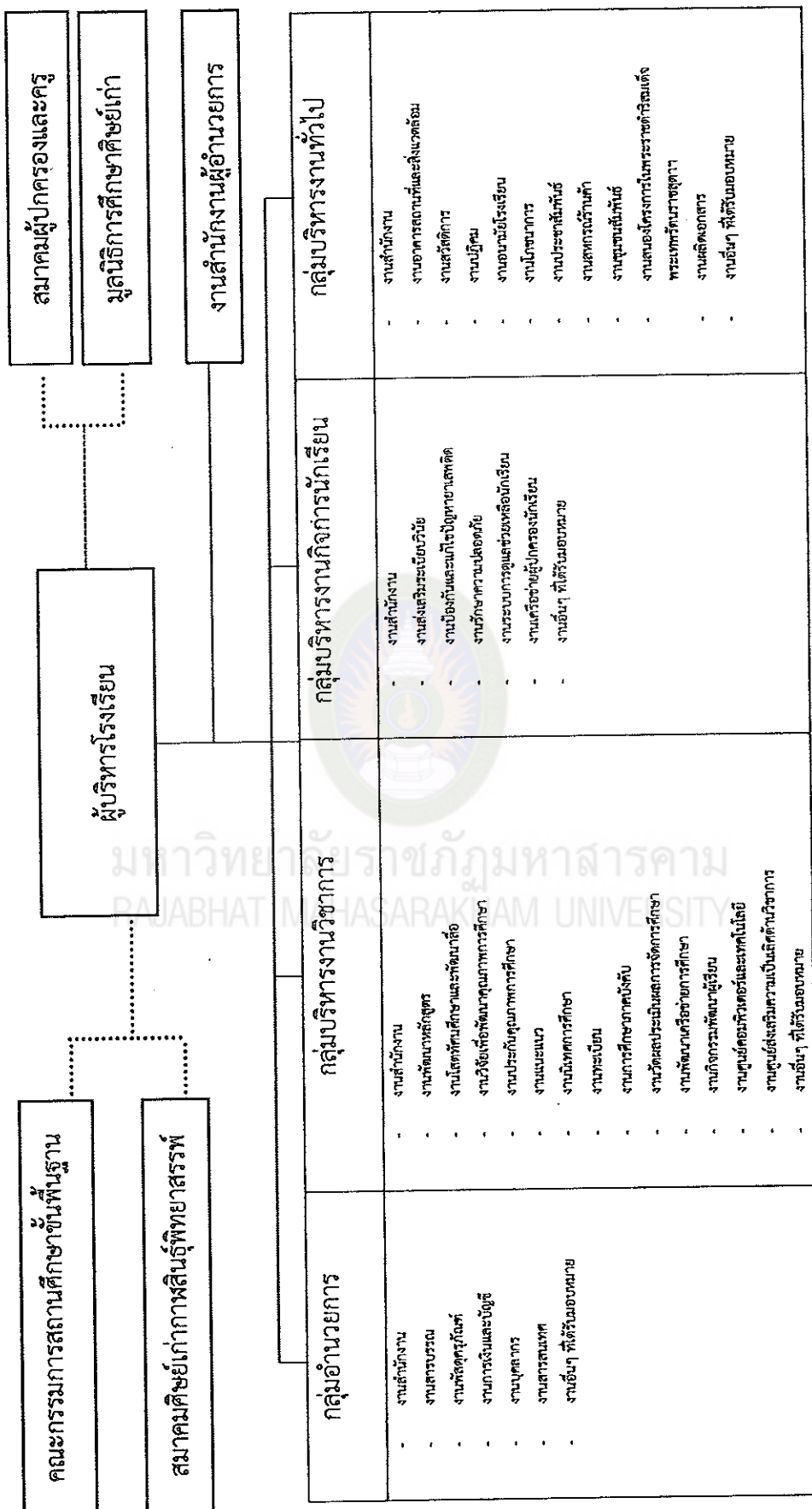
(Interpretive Methodology) และการวิเคราะห์วิจารณ์ (Critical Methodology) ผลการศึกษาแต่ละด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

1. ผลการศึกษาเอกสารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.1 สภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์

ในปัจจุบันโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ กำหนดโครงสร้างในการบริหารงาน ออกเป็น 4 กลุ่มงาน ประกอบด้วย 1) กลุ่มอำนวยการ 2) กลุ่มบริหารงานวิชาการ 3) กลุ่มบริหารงานทั่วไป และ 4) กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน

ในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียน งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นงานหนึ่ง อยู่ในสังกัดกลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน โดยผู้อำนวยการโรงเรียน มอบหมายให้รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบ และบริหารงาน มีงานที่รับผิดชอบอยู่ในกลุ่มงาน จำนวน 6 งาน ประกอบด้วย 1) งานสำนักงาน 2) งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) งานส่งเสริมระเบียบวินัย 4) งานรักษาความปลอดภัย 5) งานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และ 6) งานเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน รายละเอียดโครงสร้างการบริหารงาน ปรากฏดังภาพที่ 25



ภาพที่ 25 โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนภาควิชาศึกษาศาสตร์

ขอข่ายความรับผิดชอบของงานทั้ง 6 งาน สรุปได้ดังนี้

1. งานสำนักงานกลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน มีหน้าที่

- 1.1 จัดทำแผนงาน/โครงการงานสำนักงานกลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน
- 1.2 จัดระบบงานสารบรรณในสำนักงาน
- 1.3 จัดทำคู่มือการบริหารงาน แบบฟอร์ม คำสั่ง เอกสารในสำนักงาน
- 1.4 จัดทำข้อมูลสารสนเทศนักเรียนให้เป็นปัจจุบัน
- 1.5 จัดสำนักงานให้สะอาด สวยงาม
- 1.6 ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

2. งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีหน้าที่

- 2.1 กำหนดแผนงาน/โครงการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.2 ดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย
 - 2.2.1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
 - 2.2.2 การคัดกรองนักเรียน
 - 2.2.3 การส่งเสริมพัฒนานักเรียน
 - 2.2.4 การป้องกันแก้ไขปัญหา
 - 2.2.5 การส่งต่อนักเรียน
- 2.3 จัดทำเอกสารแบบฟอร์มระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.4 สรุปรวบรวมผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 2.5 ปฏิบัติงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

3. งานส่งเสริมระเบียบวินัย มีหน้าที่

- 3.1 กำหนดแผนงาน/โครงการ งานส่งเสริมระเบียบวินัย
- 3.2 ดำเนินการสนับสนุนส่งเสริม อบรม ระเบียบวินัยตามแผนงาน / โครงการ
- 3.3 กำหนดระเบียบวินัยนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์
- 3.4 กำกับ ดูแลการแต่งกาย การมาโรงเรียน การใช้ยานพาหนะ ความประพฤติ
ของนักเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบวินัยของโรงเรียน
- 3.5 ประสานงานครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ฝ่ายบริหาร เพื่อสนับสนุนส่งเสริม
ป้องกันและแก้ไขปัญหาก่เกิดขึ้น
- 3.6 ประเมินผลการดำเนินงาน รายงานผู้บริหาร ครู และสาธารณชนทราบ
- 3.7 ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

4. งานรักษาความปลอดภัย มีหน้าที่

4.1 วางแผนจัดครู และบุคลากรปฏิบัติหน้าที่ ครูเวรกลางคืน ครูเวรวันหยุดราชการ และผู้ตรวจเวร

4.2 วางแผนจัดครูและบุคลากรปฏิบัติหน้าที่เวรประจำวัน ตามสถานที่ ที่กำหนด เพื่อกำกับดูแลนักเรียน

4.3 จัดทำแบบบันทึกเวร การตรวจเวร และแบบสรุปรายงานการปฏิบัติหน้าที่เวร สำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นปัจจุบัน

4.4 จัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องอำนวยความสะดวกให้ครูเวร บุคลากรที่อยู่เวร และ ยามรักษาการณ์ ในการปฏิบัติหน้าที่ เช่น อุปกรณ์การนอนของครูเวร หรืออื่นๆ ตามความเหมาะสม

4.5 ติดต่อกับประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สถานีตำรวจ ตำรวจสายตรวจ ตำรวจจราจร สารวัตรนักเรียน ฯลฯ เพื่อให้เกิดความเรียบร้อย ความปลอดภัยทั้งชีวิตและทรัพย์สินของนักเรียน ครูและบุคลากร โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์

4.6 จัดครูเวร ยามรักษาการณ์ ให้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัย กรณีโรงเรียนจัดกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียนหรือนอกโรงเรียน หรืองานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย

4.7 ควบคุม ดูแล ติดตามการปฏิบัติหน้าที่เวรยาม รวมทั้งรวบรวมสถิติข้อมูล และ ประเมินผล สรุป รายงานผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร ที่ได้รับมอบหมายในการอยู่เวรยาม เสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับ เดือนละ 1 ครั้ง

5. งานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีหน้าที่

5.1 จัดทำแผนงาน/โครงการ และกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และโรคเอดส์ในสถานศึกษา

5.2 จัดทำข้อมูลสารสนเทศนักเรียนกลุ่มเสี่ยงกลุ่มที่เคยเสพยาเสพติด และรายงานสถานการณ์เกี่ยวกับยาเสพติดในสถานศึกษา

5.3 ประสานงาน/ดำเนินการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ชมรม TO BE NUMBER ONE โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ และหน่วยงานอื่น

5.4 ประเมินผล สรุป รายงานการปฏิบัติงานที่ได้ดำเนินงานทุกครั้ง หลังสิ้นสุดกิจกรรมตามกรอบเวลาที่กำหนด

5.5 ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

6. งานเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน มีหน้าที่

- 6.1 กำหนดแผน/โครงการประชุมผู้ปกครองนักเรียน
- 6.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนงาน/โครงการ
- 6.3 จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน และเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน
- 6.4 ประเมินผลการดำเนินงาน รายงานให้ผู้บริหาร ครู และชุมชนทราบ
- 6.5 ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

1.2 สภาพปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

จากการศึกษาเอกสาร การดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการสัมภาษณ์ครูที่รับผิดชอบงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง พบปัญหาในการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้

1.2.1 งานสำนักงานกลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน

สภาพปัญหาการดำเนินงาน ของสำนักงาน กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน เจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อย ภาระงานมีมาก ทั้งงานประจำ และงานอื่นๆ จากงานที่เกี่ยวข้อง ขณะเดียวกัน ต้องจัดทำรายงานการปฏิบัติหน้าที่ ของครูเวร การเข้าแถวเคารพธงชาติของนักเรียน การโต้ตอบหนังสือราชการ และงานสารบรรณต่างๆ ในสำนักงาน ให้เป็นปัจจุบัน ทุกวัน ดังนั้นจึงทำให้งานบางอย่างมีความล่าช้า

1.2.2 งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สภาพปัญหาการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำแนกตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีดังนี้

1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ปัญหาที่พบ ได้แก่ 1) การกรอกแบบฟอร์มข้อมูลของนักเรียนบางห้องเรียนไม่ครบ 2) การจัดเก็บข้อมูลประวัตินักเรียนบางห้องขาดการจัดเก็บเป็นระบบ 3) ครูที่ปรึกษาไม่สามารถเดินทางไปเยี่ยมบ้านนักเรียนได้ทุกคนเนื่องจากนักเรียนต่อห้องเรียนมีจำนวนมาก

2) การคัดกรองนักเรียน ปัญหาที่พบ ได้แก่ 1) ครูบางส่วนไม่ได้ใช้เกณฑ์การคัดกรองนักเรียนของโรงเรียน ตามที่กำหนด ทำให้การคัดกรองนักเรียนมีความคลาดเคลื่อน ไม่ตรงกับความเป็นจริง 2) ครูบางส่วนส่งผลการคัดกรองนักเรียนล่าช้า ทำให้เป็นปัญหาในการปฏิบัติงาน 3) ครูบางส่วนไม่นำผลการคัดกรองนักเรียนไปใช้ในการส่งเสริมพัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้กับนักเรียน

3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน ปัญหาที่พบ ได้แก่ 1) ครูบางส่วนไม่ให้ความสำคัญในการเข้าพบนักเรียนในคาบโฮมรูม 2) ครูบางส่วนขาดการเตรียมหลักฐานเอกสารของนักเรียน ในการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน ทำให้ผู้ปกครองนักเรียน ไม่ได้รับทราบข้อมูลที่แท้จริงของนักเรียน และ 3) ผู้ปกครองนักเรียนบางส่วนไม่ให้ความสำคัญในการไปประชุมผู้ปกครองนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และปีที่ 6 ทำให้ผู้ปกครองนักเรียนไม่ได้รับข้อมูลของนักเรียน และ 4) ครูบางส่วนขาดการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน

4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา ปัญหาที่พบ ได้แก่ 1) นักเรียนมีปริมาณจำนวนมากเกินเกณฑ์มาตรฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ทำให้ครูที่ปรึกษานักเรียน ไม่สามารถกำกับดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างทั่วถึง 2) ครูบางส่วนขาดการรวบรวมข้อมูลนักเรียนในที่ปรึกษา ทำให้แก้ไขปัญหาลูกกับนักเรียนได้ไม่ตรงกับปัญหา 3) ผู้ปกครองนักเรียนบางส่วน ไม่ให้ความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นกับบุตรหลานของตนเอง ทำให้ไม่สามารถป้องกันแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้อย่างเต็มที่

5) การส่งต่อนักเรียน ปัญหาที่พบ ได้แก่ 1) ครูที่ปรึกษาบางส่วนไม่บันทึกการส่งต่อนักเรียน ไปยังบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพราะกลัวจะถูกมองว่าไม่สามารถบริหารจัดการนักเรียนในที่ปรึกษาได้ 2) ครูบางส่วนไม่ได้บันทึกหลักฐานการส่งต่อนักเรียน เพราะเห็นว่าเป็นการเพิ่มภาระงานให้กับตัวเอง

1.2.3 งานส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียน

สภาพปัญหาการดำเนินงานส่งเสริมระเบียบวินัย ได้แก่ การมาโรงเรียนสาย การแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน เช่น การไว้ผมยาว การสวมถุงเท้าไม่ถูกระเบียบของโรงเรียน การเอาเสื้อออกนอกกางเกง ของนักเรียนชาย การทิ้งขยะไม่เป็นที่ การไม่รักษาความสะอาดในห้องเรียน อาคารเรียน การจอดรถไม่เป็นระเบียบ การทะเลาะวิวาท การแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสม ในที่สาธารณะ และการติดยาเสพติด เป็นต้น ในขณะที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ตามที่กล่าวมาข้างต้น ปัญหาส่วนหนึ่งมาจากการไม่ได้รับความร่วมมือจากครูบางส่วน ในการกำกับดูแลนักเรียน ซึ่งเนื่องมาจากกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ในปัจจุบันที่ห้ามครูดุด่า ตีเยาะ ทำโทษ นักเรียน จึงทำให้ครูขาดความมั่นใจ ในการอบรมบ่มนิสัยให้กับนักเรียน

1.2.4 งานรักษาความปลอดภัย

สภาพปัญหาการดำเนินงานรักษาความปลอดภัย ปัญหาที่พบได้แก่ ครูบางส่วนขาดความตระหนักในหน้าที่ และไม่ให้ความสำคัญกับการอยู่เวรประจำวัน เวรวันหยุด เวรกลางคืน ดังนั้นจึงพบว่า ในแต่ละสัปดาห์ จะมีครูไม่ได้อยู่เวร และไม่ได้บันทึกปฏิบัติหน้าที่เวร ดังนั้นจึงส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมนักเรียน ในด้านการขาดระเบียบวินัยติดตตามมา ขณะเดียวกัน อาจทำให้เกิดผลเสียหายต่อทรัพย์สินของโรงเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ โทรทัศน์ ประตู หน้าต่าง ไฟไหม้โรงเรียน เป็นต้น

1.2.5 งานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

สภาพปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ปัญหาที่พบได้แก่ การเสพยาเสพติดของนักเรียนกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มที่มีปัญหา อาจนำไปสู่ปัญหาการลักทรัพย์ การทำร้ายร่างกาย การก่ออาชญากรรม

1.2.6 งานเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน

สภาพปัญหาการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน ได้แก่

1) ด้านครูที่ปรึกษา ครูที่ปรึกษาบางส่วนขาดการเตรียมพร้อมในการจัดประชุมเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน เช่น ข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนในที่ปรึกษา ทำให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไม่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

2) ด้านผู้ปกครองนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนบางส่วน ไม่ให้ความร่วมมือกับโรงเรียน เช่น ไม่ไปประชุม ปกปิดข้อมูลบุตรหลาน ทำให้ไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างเต็มที่ และไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้นักเรียนได้อย่างเหมาะสม

1.3 ความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

จากการศึกษาเอกสารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้

1.3.1 งานสำนักงานกลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน

ความต้องการพัฒนางาน สำนักงานกลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน ควรมีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงาน ให้สอดคล้องเหมาะสม กับบริบทของโรงเรียน ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่สำนักงานเพิ่มเติมจาก 1 คน เป็น 2 คน เพื่อให้สอดคล้องกับปริมาณงาน ขณะเดียวกัน ควรจะมีการจัดหาอุปกรณ์ ในการอำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานให้กับเจ้าหน้าที่และครูเพิ่มเติม เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร กล้องส่องทางไกล เป็นต้น

1.3.2 งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ความต้องการพัฒนางาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน พิจารณาจาก องค์ประกอบการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 5 องค์ประกอบ พบความต้องการพัฒนาในแต่ละด้าน สรุปได้ ดังนี้

1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ความต้องการพัฒนา ได้แก่ 1) ควรปรับปรุง แบบฟอร์มการกรอกข้อมูล ระเบียบสะสม ของนักเรียนให้ทันสมัย สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน 2) ควรจัดหาแฟ้มจัดเก็บระเบียบสะสม ให้กับครูที่ปรึกษานักเรียนทุกคน เพื่ออำนวยความสะดวก ในการจัดเก็บ และการนำไปใช้ 3) ควรสนับสนุนงบประมาณ ให้กับครูที่ปรึกษานักเรียน ในการเดินทางไปเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อเป็นขวัญ และกำลังใจให้กับครูที่ปรึกษานักเรียนในการปฏิบัติงาน

2) การคัดกรองนักเรียน ความต้องการพัฒนา ได้แก่ 1) ควรปรับปรุง การจัดทำ เกณฑ์การคัดกรองนักเรียน ให้สอดคล้องเหมาะสม กับปริมาณ และคุณภาพของ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ซึ่งเป็นโรงเรียนประจำจังหวัด เช่น ระดับผลการเรียนเฉลี่ยนักเรียน กลุ่มปกติ ควรจะปรับจาก 1.50 เป็น 2.00 ขึ้นไป 2) ควรมีการประชุมชี้แจงการจัดทำเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน ให้ครูที่ปรึกษานักเรียน ได้มีความรู้ความเข้าใจ เพื่อจะได้สามารถคัดกรองนักเรียน ได้อย่างถูกต้อง และจะนำไปสู่การป้องกัน และแก้ไขปัญหา ให้กับนักเรียนได้ และ 3) ควรนำเกณฑ์การคัดกรองนักเรียน ลงเว็บไซต์โรงเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับครูที่ปรึกษานักเรียน ในการปฏิบัติงาน

3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน ความต้องการพัฒนา ได้แก่ 1) ควรมีการประชุมชี้แจงให้ครูที่ปรึกษานักเรียน ได้มีความรู้ความเข้าใจ ในการเข้าพบนักเรียนในคาบโฮมรูม เพื่อให้ครูได้ตระหนักในหน้าที่ ของครูที่ปรึกษานักเรียน 2) ควรมีการจัดทำแนวปฏิบัติการสอน คาบโฮมรูม ให้กับครูที่ปรึกษานักเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับครูที่ปรึกษานักเรียน ในการปฏิบัติงาน 3) ควรมีการประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติของครูที่ปรึกษานักเรียน ก่อนการประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อให้ครูที่ปรึกษานักเรียน ได้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญในหน้าที่ และบทบาทที่จะต้องปฏิบัติ และ 4) ในการประชุมผู้ปกครองนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ควรมีการกำหนดผู้ปกครองนักเรียน ที่จะไปประชุม เพื่อจะได้สามารถป้องกัน และแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด เช่น ควรจัดประชุมเฉพาะผู้ปกครองนักเรียน ที่บุตรหลานมีปัญหาด้านการเรียน หรือด้านระเบียบวินัย จะเป็นการแก้ไขปัญหาที่ตรงประเด็นมากกว่า และน่าจะมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากกว่า การนัดผู้ปกครองนักเรียนไปประชุมทุกคน

4) การป้องกันและแก้ไขปัญหา ความต้องการพัฒนา ได้แก่ 1) ควรรับนักเรียนต่อห้องเรียน ตามเกณฑ์มาตรฐาน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความสะดวกในการบริหาร และการจัดการชั้นเรียน จะทำให้ครูที่ปรึกษานักเรียน กำกับดูแลนักเรียนได้อย่างทั่วถึง 2) ควรนำอุปกรณ์การเรียนทุกประเภทไปจำหน่ายในโรงเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักเรียน และจะไม่ใช่เป็นปัญหาทางด้านวินัยอื่นๆ ติดตามมา 3) นักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียน และความประพฤติ ควรมีการแก้ไขปัญหาคือเป็นรูปธรรม เพราะส่งผลกระทบต่อและเป็นแบบอย่างที่ไม่ดี ต่อนักเรียนคนอื่นๆ และทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงโรงเรียน

5) การส่งต่อนักเรียน ความต้องการพัฒนา ได้แก่ 1) ควรประชุมชี้แจงให้กับครูที่ปรึกษา ได้มีความรู้ความเข้าใจในการส่งต่อนักเรียน เพื่อให้ครูได้มีความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ ในฐานะครูที่ปรึกษาได้อย่างถูกต้อง 2) ควรมีการจัดทำคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน ให้กับครูที่ปรึกษานักเรียนทุกคน เพื่อจะได้ยึดเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.3.3 งานส่งเสริมระเบียบวินัยนักเรียน

ความต้องการพัฒนางานส่งเสริมระเบียบวินัย ได้แก่ ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูที่ปรึกษานักเรียน ในด้านการปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษา เพื่อให้มีความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ให้มากขึ้น ควรจัดการอบรมด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์สังคมยุคปัจจุบัน หากครูมีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่และบทบาทดังกล่าว น่าจะให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานส่งเสริมระเบียบวินัยได้เป็นอย่างดี

1.3.4 งานรักษาความปลอดภัย

ความต้องการในการพัฒนางานรักษาความปลอดภัย ได้แก่ การจัดอบรมให้ความรู้ในกฎหมาย ระเบียบ และคำสั่ง ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการสร้างความตระหนักให้กับครูเวรประจำวัน ครูเวรกลางคืน ครูเวรวันหยุด และผู้ตรวจเวร ทั้งนี้เพื่อให้บุคลากรดังกล่าว ได้มีจิตสำนึกในการปฏิบัติหน้าที่ รักษาทรัพย์สินสมบัติขององค์กร จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ดำเนินไปด้วยความเคร่งครัด เป็นไปตามระเบียบของทางราชการมากขึ้น ขณะเดียวกันการจัดสวัสดิการให้กับครูและบุคลากร ก็เป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนับสนุนส่งเสริม ไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ และขวัญกำลังใจ เป็นต้น

1.3.5 งานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ความต้องการในการพัฒนา งานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ได้แก่ การให้ความร่วมมือในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ของฝ่ายบริหาร ครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน จะทำให้สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้เป็นอย่างดี

1.3.6 งานเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน

ความต้องการพัฒนาการดำเนินงานเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน ได้แก่

1. ด้านครูที่ปรึกษา ควรจัดอบรมให้ความรู้ครูที่ปรึกษาในด้านการประชุม เครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน เช่น ขั้นตอนการประชุม เอกสารข้อมูลสารสนเทศนักเรียน การเตรียมตัวครูที่ปรึกษา เป็นต้น

2. ด้านผู้ปกครองนักเรียน ควรจัดเตรียมเอกสารให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง เช่น หน้าที่ผู้ปกครอง หน้าที่บิดามารดา จิตวิทยาวัยรุ่น จิตวิทยาการให้คำปรึกษา เป็นต้น

2. ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ในการจัดกิจกรรมการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้กำหนดกิจกรรมการสนทนากลุ่มขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2556 ที่ห้องประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคาร 6 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ เวลา 09.30 – 11.30 นาฬิกา เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการใช้แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม กล้องถ่ายรูป ในการสนทนากลุ่ม กำหนดประเด็นในการสนทนากลุ่ม 3 คำถามหลัก คือ

1. สภาพปัจจุบันการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ เป็นอย่างไร

2. สภาพปัญหาการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ เป็นอย่างไร

3. ความต้องการ ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ เป็นอย่างไร

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย นำเสนอผลการสัมภาษณ์ผู้เข้าสนทนากลุ่ม บางส่วน ดังนี้

“...ดิฉันขออนุญาตแสดงความคิดเห็นนะคะว่า ในปัจจุบันในการจัดทำระเบียบสะสมของนักเรียน สำหรับดิฉันได้ให้นักเรียนกรอกข้อมูล ในระเบียบสะสม ตั้งแต่เปิดภาคเรียนแล้ว การจัดทำระเบียบสะสม เป็นเรื่องที่ดีฉันจัดทำข้อมูลเป็นปัจจุบัน เพราะต้องนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการคัดกรองนักเรียน และด้านอื่นๆ อยู่แล้ว...”

(บันทึกการสนทนากลุ่ม)

“...ในปัจจุบันดิฉันคิดว่าสภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการดำเนินงานที่อยู่ในระดับที่ดี มีการดำเนินงานที่เป็นระบบ มีการนิเทศติดตามผลอย่างสม่ำเสมอ แต่อยากจะทำให้ก้าวหน้าขึ้น นักเรียนที่มาโรงเรียนสาย เพราะจากการสังเกตในการมาโรงเรียนของนักเรียน จะพบว่า นักเรียนบางส่วนจะมาโรงเรียนสายมาก...”

(บันทึกการสนทนากลุ่ม)

“...กระผมมีความคิดว่า จากการดำเนินงานของกลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียนในช่วง 2-3 ปี ที่ผ่านมา มีการบริหารและการดำเนินงานที่เป็นระบบดีมาก จะเห็นได้จากการที่โรงเรียนของเรา มีการนำระบบการตัดคะแนนความประพฤตินักเรียน มาใช้ในการกำกับดูแลนักเรียน ทำให้ครูส่วนมาก มีความอบอุ่นใจมากขึ้น เพราะในขณะนี้ครูไม่มีเครื่องมืออะไรจะไปควบคุมนักเรียนได้ เหมือนกับในอดีตที่เราไม่มีเรียว มีการอบรมนักเรียน และนักเรียนมีความเชื่อฟังครู ซึ่งแตกต่างจากยุคปัจจุบัน...”

(บันทึกการสนทนากลุ่ม)

“...กระผมคิดว่าในปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการบริหารและการปฏิบัติงานที่น่าพึงพอใจในระดับหนึ่ง จะทำอย่างไรที่จะให้ครูอีกส่วนหนึ่ง ที่ไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ได้ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น...”

(บันทึกการสนทนากลุ่ม)

“...ดิฉันมีความเห็นว่านักเรียนบางส่วน จะไม่เข้าไปเข้าแถวเคารพธงชาติ แอบซ่อนอยู่ตามอาคารเรียน ในห้องเรียน และตามห้องน้ำ ถ้าเป็นไปได้อยากให้แก้ไขปัญหาด่วนนะคะ ดิฉันคิดว่า ถ้ามีครูเวรไปเดินตามห้องเรียน อาคารเรียน และห้องน้ำ ทุกวัน อาจจะแก้ไขปัญหานี้ได้ค่ะ...”

(บันทึกการสนทนากลุ่ม)

“...กระผมเห็นด้วย กับการที่นักเรียนบางส่วน ไม่ไปเข้าแถวเคารพธงชาติ แต่ถ้าจะวิเคราะห์ถึงจุดเริ่มต้นของสาเหตุ กระผมคิดว่าน่าจะมีการประชุมกันในระดับฝ่ายบริหารของโรงเรียน ว่าจะทำอย่างไร กระผมคิดว่าเหตุผลหลักก็คือ ในการเข้าแถวเคารพธงชาติทุกวัน คุณครูบางส่วนจะมาโรงเรียนสายพร้อมกับนักเรียนที่มาสาย ดังนั้นจึงค่อนข้างจะลำบากใจในการแก้ไขปัญหานักเรียนมาสาย เพราะการที่นักเรียนมาสาย นักเรียนจะถูกลงโทษ ถูกตัดคะแนนความประพฤติครั้งละ 5 คะแนน/วัน แต่คุณครูที่มาสาย และไม่ได้ไปเช็คชื่อนักเรียน ที่หน้าเสาธง ไม่ได้รับการตำหนิ หรือถูกลงโทษแต่ประการใด ดังนั้นกระผมคิดว่าควรจะมีการทบทวนถึงเรื่องดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป...”

(บันทึกการสนทนากลุ่ม)

“...กระผมอยากตั้งข้อสังเกต การแต่งกายของนักเรียนชาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องทรงผม เพราะในปัจจุบัน นักเรียนชายจำนวนมาก ไว้ผมยาวมาก ซึ่งเราก็อารมณ์ดีว่าเป็นผลสืบเนื่องมาจาก การที่กระทรวงศึกษาธิการ อนุญาตให้นักเรียนไว้ผมยาวได้ จึงเป็นสาเหตุส่วนหนึ่งที่ทำให้ครูที่ปรึกษาแต่ละคน ไม่อยากไปตักเตือนนักเรียน เพราะกลัวว่าจะไปละเมิดสิทธิและเสรีภาพของนักเรียน...”

(บันทึกการสนทนากลุ่ม)

“...ดิฉันขอสนับสนุน เรื่องสาเหตุที่นักเรียนชาย โรงเรียนของเราไว้ผมยาว เหตุผลหนึ่งคือ การขาดการดูแลเอาใจใส่จากครูที่ปรึกษา เพราะถ้าจะพิจารณาจากระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องทรงผมนักเรียนนั้น จะให้ไว้ยาวได้รอบศีรษะไม่เกิน 5 เซนติเมตรเท่านั้น แต่จากการสังเกตดูทรงผม ของนักเรียนชาย ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย บางส่วนทรงผมจะยาวเกิน 5 เซนติเมตร ดังนั้นถ้าครูที่ปรึกษาทุกคน ให้ความสนใจนักเรียนในที่ปรึกษา ตรวจทรงผม ทุกสัปดาห์ ดิฉันมีความเชื่อว่า จะสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ได้ค่ะ...”

(บันทึกการสนทนากลุ่ม)

“...ในการคัดกรองนักเรียน กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน ได้จัดทำแบบฟอร์มมอบให้คุณครูที่ปรึกษาทุกท่าน ดำเนินการคัดกรองนักเรียน ทุกปีการศึกษา แต่จากการนำข้อมูลไปวิเคราะห์สรุปและประมวลผลพบว่า จะมีครูบางส่วนที่จัดส่งข้อมูล การคัดกรองระดับห้องเรียนล่าช้า ไม่ส่งตามเวลาที่กำหนดไว้ จึงทำให้การสรุปผลระดับชั้นเรียน และการสรุปผลระดับโรงเรียนล่าช้าติดตามมา ดังนั้นจึงขอเสนอแนะให้กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน หามาตรการที่เหมาะสม เพื่อให้ครูได้ส่งผลการคัดกรองระดับห้องเรียน ตามเวลาที่กำหนดไว้ด้วยค่ะ...”

(บันทึกการสนทนากลุ่ม)

“...ดิฉันมีความคิดเห็นว่า ในปัจจุบันนักเรียนโรงเรียนของเรา ขาดวินัยเรื่องการรับประทานอาหารเช้า จะเห็นได้จากการที่นักเรียนบางส่วน มักจะนำภาชนะที่บรรจุอาหาร มานั่งรับประทานนอกโรงอาหาร ทำให้เป็นภาพที่ไม่สวยงาม และเมื่อรับประทานอาหารเช้าแล้ว นักเรียนบางส่วน จะไม่นำภาชนะบรรจุอาหาร ไปเก็บในโรงอาหาร โดยถูกทิ้งอยู่ตามม้าหินอ่อน ทางเดินเท้า เป็นต้น ดังนั้นถ้าขอความร่วมมือจากครูเวรประจำวัน กวดขันประชาสัมพันธ์ขอความร่วมมือจากนักเรียน จะทำให้บรรยากาศของโรงเรียนดีขึ้นมากค่ะ...”

(บันทึกการสนทนากลุ่ม)

“...กระผมขอเสนอเพิ่มเติม เรื่อง สภาพปัจจุบันและปัญหาโรงเรียนของเรา คือปัญหาการรับประทานอาหารเช้าของนักเรียน ในแต่ละวันจะพบว่า นักเรียนที่นำอาหาร น้ำดื่ม ไปนั่ง

รับประทานอาหาร อยู่ตามใต้ถุนอาคารเรียน หรือตามบันไดอาคารเรียน บริเวณห้องเรียน สระว่ายน้ำ ห้องปฏิบัติการ และบริเวณสนามกีฬาฟุตบอล สนามบาสเก็ตบอล เมื่อรับประทานอาหารเสร็จแล้ว นักเรียนบางส่วนจะไม่เก็บภาชนะที่บรรจุอาหารไปทิ้งถังขยะ เช่น แก้วน้ำ ถังพลาสติก ขวดน้ำ เป็นต้น ซึ่งทำให้โรงเรียนสกปรก ไม่สะอาด ทำให้โรงเรียนเสียภาพลักษณ์ จึงอยากจะให้กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน ได้อบรมปลูกฝังระเบียบวินัย ด้านพฤติกรรมกรับประทานอาหาร ที่ถูกต้อง ให้กับนักเรียนโดยรีบด่วนด้วยนะครับ...”

(บันทึกการสนทนากลุ่ม)

“...ดิฉันขอเสนอการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน ในฐานะที่ดิฉันเป็นหัวหน้าระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มาหลายปี พบปัญหา ระหว่างการจัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คือ ในวันประชุมผู้ปกครองนักเรียน จะมาจำนวนน้อยมาก ประมาณ 20-30 เปอร์เซนต์ เท่านั้น ถ้ามองในด้านเศรษฐกิจ จะเห็นว่าไม่คุ้มทุนหรืองบประมาณ ดังนั้นในปีการศึกษาต่อไป ควรจะมีการทบทวน โดยอาจจะเชิญเฉพาะผู้ปกครองของนักเรียน ที่มีปัญหา ด้านการเรียน หรือมีปัญหาด้านความประพฤติ น่าจะได้รับความร่วมมือมากกว่า...”

(บันทึกการสนทนากลุ่ม)

“...ดิฉันขอเรียนว่า ในปัจจุบัน ดิฉันประสบปัญหาเรื่อง นักเรียนได้ใช้โทรศัพท์มือถือในขณะที่ดิฉันกำลังทำการสอนอยู่ ซึ่งเหตุการณ์นี้ได้เกิดขึ้นบ่อยมาก ทำให้รบกวนสมาธิเพื่อนในห้องเรียน และเป็นการรบกวนสมาธิครูผู้สอน ดังนั้นจึงอยากให้กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน ประชุมทำความเข้าใจกับนักเรียน เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยนะคะ...”

(บันทึกการสนทนากลุ่ม)

“...หนูขออนุญาตแสดงความคิดเห็นนะคะ คือหนูอยากให้โรงเรียนของเรา เน้นการเรียนการสอนมากขึ้น เพื่อให้สามารถสอบเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยได้ ควรซ่อมแซมประตูห้องน้ำ เพราะห้องน้ำบางห้องใช้ไม่ได้ค่ะ...”

(บันทึกการสนทนากลุ่ม)

“...กระผมอยากให้คุณครูเน้นการสอนที่นำไปสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ หรือนำข้อสอบมาให้ให้นักเรียนทำ และเฉลยไปด้วยกัน สอนเนื้อหาเพิ่มเติมจากหนังสือ เพื่อเพิ่มความรู้ให้กับนักเรียน และควรปรับปรุงเรื่องห้องน้ำ ความสะอาดของอาคารอย่างทั่วถึง หากมีที่ใดชำรุด ก็ควรจะมีการซ่อมแซม เพื่อสะดวกต่อสวัสดิภาพของนักเรียน คณะครูและบุคคลที่มาเยี่ยมโรงเรียนของเราครับ...”

(บันทึกการสนทนากลุ่ม)

“...กระผมขอเสนอว่า ควรจัดประชุมหรืออบรมให้ความรู้แก่คณะครู เรื่อง การทำหน้าที่ครูที่ปรึกษา เพื่อเป็นการทบทวนหน้าที่ และบทบาทของครูที่ปรึกษา จะได้มีความมั่นใจในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น เพราะในปัจจุบัน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก ถ้าโรงเรียนของเราจัดประชุมอบรมให้ครู กระผมเชื่อว่าน่าจะช่วยให้การปฏิบัติงานของครูดีขึ้น...”

(บันทึกการสนทนากลุ่ม)

จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ประมวลสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน มีการนำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ไปใช้ในโรงเรียน มีการวางระบบ มีการจัดครูปฏิบัติหน้าที่ตามโครงสร้างการบริหารงาน อาทิ การแต่งตั้งครูที่ปรึกษา ครูเวรประจำวัน เป็นต้น ครูส่วนมากให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน
2. สภาพปัญหา ด้านครู ครูบางส่วนส่งงานไม่ตรงตามเวลาที่กำหนด บางส่วนขาดการดูแลเอาใจใส่นักเรียน และบางส่วนขาดความรับผิดชอบในการบันทึกเวร เป็นต้น ด้านนักเรียน จะมีปัญหาด้านความประพฤติ เช่น ผมยว หึงขยขไม่เป็นที่ เอาเลื้อออกนอก กางเกง หมืนเรียน และมาโรงเรียนสาย ด้านอาคารสถานที่ อาคารสถานที่บางแห่ง ไม่เป็นปัจจุบัน ชำรุด ประตูหน้าต่าง ปลั๊กไฟ ห้องน้ำห้องส้วมส่งกลิ่นเหม็น เป็นต้น
3. ความต้องการพัฒนา ด้านครู มีความต้องการมีคู่มือครูเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน ต้องการได้รับการประชุม/อบรม ชี้แจงการทำหน้าที่ของครูที่ปรึกษานักเรียน การได้รับช่วยเหลือและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ด้านนักเรียน ต้องการให้กวดขันความประพฤตินักเรียน ให้อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียนให้มากขึ้น และต้องการให้ปรับปรุงอาคารเรียน ห้องน้ำห้องส้วม ให้สะอาดสวยงาม เพื่อให้มีบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน

3. ผลการศึกษาเชิงสำรวจ

3.1 ผลการศึกษาความคิดเห็น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยใช้แบบสอบถาม

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความ ต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยสร้างแบบสอบถาม ที่ประยุกต์จาก แบบนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 3
มาตรฐาน 17 ตัวบ่งชี้ โดยนำไปทดลองกับครูโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง
จำนวน 30 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
ทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 จากนั้นได้นำไปสอบถามกลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key
Informants) รายละเอียดปรากฏผลตามตารางที่ 18-24

ตารางที่ 18 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่	รายการ	จำนวน(N=23)	
		ความถี่	ร้อยละ
1	เพศ		
	1.1 ชาย	13	56.52
	1.2 หญิง	10	43.48
	รวม	23	100.00
2	อายุ		
	2.1 20-29 ปี	2	8.70
	2.2 30-39 ปี	2	8.70
	2.3 40-49 ปี	7	30.43
	2.4 50-59 ปี	12	52.17
	รวม	23	100.00
3	วุฒิการศึกษา		
	3.1 อนุปริญญา	0	0
	3.2 ปริญญาตรี	20	86.96
	3.3 ปริญญาโท	3	13.04
	3.4 ปริญญาเอก	0	0
	รวม	23	100.00

จากตารางที่ 18 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญมี จำนวน 23 คน จำแนกเป็นเพศชาย จำนวน
13 คน คิดเป็นร้อยละ 56.52 เพศหญิง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 43.48 โดยมีอายุระหว่าง

50-59 ปี มากที่สุดคือ จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 52.17 และมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี มากที่สุด คือ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 86.96 รองลงไปเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 13.04

ตารางที่ 19 ความคิดเห็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่มีต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม และจำแนกตามรายด้าน

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านที่ 1 ปัจจัย มาตรฐานที่ 1 สถานศึกษามีบุคลากร สื่อ และเครื่องมือ ที่เอื้อต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.55	0.42	มาก
2	ด้านที่ 2 ด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	3.39	0.44	ปานกลาง
3	ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน มาตรฐานที่ 3 นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตาม ศักยภาพและสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมี ความสุข	3.52	0.40	มาก
	รวม	3.52	0.40	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.49	0.38	ปานกลาง

จากตารางที่ 19 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.49 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านที่ 1 ปัจจัย มีค่าเฉลี่ย 3.55 และด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.52 และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านที่ 2 กระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 3.39 ตามลำดับ

ตารางที่ 20 ความคิดเห็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่มีต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบ
การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านที่ 1 ปัจจัย				
มาตรฐานที่ 1 สถานศึกษามีบุคลากร สื่อ และเครื่องมือที่เอื้อต่อ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน				
1	ผู้บริหารเป็นผู้นำ ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	3.22	0.51	ปานกลาง
2	ครูมีเจตคติที่ดี และมีความสามารถ ในการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.48	0.51	ปานกลาง
3	ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วม ในการดำเนินงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.74	0.47	มาก
4	นักเรียนมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	3.61	0.49	มาก
5	สถานศึกษามีสื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน ระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.61	0.50	มาก
6	มีนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา (YC) หรือนักเรียนแนะแนว หรือ ยุวชนแนะแนว และมีการดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง เป็นตัวอย่างให้ สถานศึกษาอื่นได้ และมีการ เผยแพร่ผลงาน	3.65	0.51	มาก
รวมเฉลี่ย		3.55	0.42	มาก
ด้านที่ 2 ด้านกระบวนการ				
มาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน				
1	มีการวางระบบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	3.48	0.51	ปานกลาง
2	มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.35	0.57	ปานกลาง

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
3	มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล รายงานผล และ พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.39	0.50	ปานกลาง
4	มีฐานข้อมูลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน และส่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามกำหนด	3.43	0.66	ปานกลาง
5	มีการจัดการความรู้ในการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	3.30	0.47	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.39	0.44	ปานกลาง
ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน				
มาตรฐานที่ 3 นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข				
1	รู้จักตนเองและพึ่งตนเองได้	3.26	0.54	ปานกลาง
2	มีสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุขนิสัยที่ดี	3.35	0.49	ปานกลาง
3	มีทักษะในการหลีกเลี่ยง ป้องกันภัยอันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	3.43	0.51	ปานกลาง
4	รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น และสามารถจัดการ กับปัญหาและอารมณ์ของตนเองได้	3.74	0.45	มาก
5	เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวโรงเรียนชุมชนและสังคม	3.70	0.47	มาก
6	มีเจตคติที่ดี และมีทักษะพื้นฐาน ในการประกอบอาชีพ สุจริต	3.65	0.49	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.52	0.40	มาก

จากตารางที่ 20 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านที่ 1 ปัจจัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.55 เมื่อ พิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 4 ตัวบ่งชี้ และอยู่ในระดับปานกลางจำนวน 2 ตัวบ่งชี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านที่ 2 กระบวนการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.39 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกตัวบ่งชี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.52 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 3 ตัวบ่งชี้ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ตัวบ่งชี้

ตารางที่ 21 ความคิดเห็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่มีต่อสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและจำแนกตามรายด้าน

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านที่ 1 ปัจจัย มาตรฐานที่ 1 สถานศึกษามีบุคลากร สื่อ และเครื่องมือที่ เอื้อต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.04	0.41	มาก
2	ด้านที่ 2 ด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการจัดระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	4.29	0.43	มาก
3	ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน มาตรฐานที่ 3 นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตาม ศักยภาพและสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมี ความสุข	3.53	0.49	มาก
	รวมเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน	3.95	0.19	มาก

จากตารางที่ 21 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.95 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านที่ 2 กระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 4.29 ด้านที่ 1 ปัจจัย มีค่าเฉลี่ย 4.04 และ ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.53 ตามลำดับ

ตารางที่ 22 ความคิดเห็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่มีต่อสภาพปัญหาการดำเนินงาน
ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านที่ 1 ปัจจัย				
มาตรฐานที่ 1 สถานศึกษามีบุคลากร สื่อ และเครื่องมือที่เอื้อต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน				
1	ผู้บริหารเป็นผู้นำ ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.87	0.55	มาก
2	ครูมีเจตคติที่ดี และมีความสามารถ ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.78	0.80	มาก
3	ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วม ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.17	0.78	มาก
4	นักเรียนมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.13	0.69	มาก
5	สถานศึกษามีสื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.22	0.67	มาก
6	มีนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา (YC) หรือนักเรียนแนะแนว หรือยุวชนแนะแนว และมีการดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เป็นตัวอย่างให้ สถานศึกษาอื่นได้ และมีการเผยแพร่ผลงาน	4.09	0.90	มาก
รวมเฉลี่ย		4.04	0.41	มาก
ด้านที่ 2 ด้านกระบวนการ				
มาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน				
1	มีการวางระบบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.48	0.51	ปานกลาง
2	มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.39	0.66	มาก

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
3	มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล รายงานผล และพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.35	0.71	มาก
4	มีฐานข้อมูลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน และส่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามกำหนด	4.22	0.85	มาก
5	มีการจัดการความรู้ในการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	4.22	0.80	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.29	0.43	มาก
ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน มาตรฐานที่ 3 นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข				
1	รู้จักตนเองและพึ่งตนเองได้	3.57	0.79	มาก
2	มีสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุขนิสัยที่ดี	3.78	0.74	มาก
3	มีทักษะในการหลีกเลี่ยง ป้องกันภัยอันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	3.39	0.66	ปานกลาง
4	รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น และสามารถจัดการ กับปัญหาและอารมณ์ของตนเองได้	3.74	0.86	มาก
5	เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวโรงเรียนชุมชนและสังคม	3.26	0.45	ปานกลาง
6	มีเจตคติที่ดี และมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ สุจริต	3.43	0.66	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.53	0.49	มาก

จากตารางที่ 22 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านที่ 1 ปัจจุบัน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.04 เมื่อ พิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกตัวบ่งชี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านที่ 2 กระบวนการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.29 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 4 ตัวบ่งชี้ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ตัวบ่งชี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.53 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 3 ตัวบ่งชี้ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ตัวบ่งชี้

ตารางที่ 23 ความคิดเห็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่มีต่อความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและจำแนกตามรายด้าน

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านที่ 1 ปัจจัย มาตรฐานที่ 1 สถานศึกษามีบุคลากร สื่อ และเครื่องมือที่เอื้อต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.14	0.38	มาก
2	ด้านที่ 2 ด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.37	0.37	มาก
3	ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน มาตรฐานที่ 3 นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	3.63	0.59	มาก
	รวมเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน	4.05	0.24	มาก

จากตารางที่ 23 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นต่อความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.05 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย คือ ด้านที่ 2 กระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 4.37 ด้านที่ 1 ปัจจัย มีค่าเฉลี่ย 4.14 และด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.63 ตามลำดับ

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ที่มีต่อความต้องการพัฒนาระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านที่ 1 ปัจจัย				
มาตรฐานที่ 1 สถานศึกษามีบุคลากร สื่อ และเครื่องมือที่เอื้อต่อ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน				
1	ผู้บริหารเป็นผู้นำ ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	3.96	0.48	มาก
2	ครูมีเจตคติที่ดี และมีความสามารถ ในการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.87	0.87	มาก
3	ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วม ในการดำเนินงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.30	0.64	มาก
4	นักเรียนมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	4.22	0.67	มาก
5	สถานศึกษามีสื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน ระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.30	0.70	มาก
6	มีนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา (YC) หรือนักเรียนแนะแนว หรือ ยุวชนแนะแนว และมีการดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง เป็นตัวอย่างให้ สถานศึกษาอื่นได้ และมีการ เผยแพร่ผลงาน	4.17	0.83	มาก
รวมเฉลี่ย		4.14	0.38	มาก
ด้านที่ 2 ด้านกระบวนการ				
มาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน				
1	มีการวางระบบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	4.35	0.83	มาก
2	มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.48	0.51	มาก

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
3	มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล รายงานผล และ พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.43	0.59	มาก
4	มีฐานข้อมูลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน และส่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามกำหนด	4.30	0.87	มาก
5	มีการจัดการความรู้ในการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	4.30	0.70	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.37	0.37	มาก
ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน				
มาตรฐานที่ 3 นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข				
1	รู้จักตนเองและพึ่งตนเองได้	3.70	0.77	มาก
2	มีสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุขนิสัยที่ดี	3.87	0.82	มาก
3	มีทักษะในการหลีกเลี่ยง ป้องกันภัยอันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	3.48	0.67	ปานกลาง
4	รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น และสามารถจัดการ กับปัญหาและอารมณ์ของตนเองได้	3.83	0.94	มาก
5	เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวโรงเรียนชุมชนและสังคม	3.39	0.50	ปานกลาง
6	มีเจตคติที่ดี และมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ สุจริต	3.52	0.67	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.63	0.59	มาก

จากตารางที่ 24 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นต่อความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านที่ 1 ปัจจัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.14 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกตัวบ่งชี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นต่อความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน ด้านที่ 2 กระบวนการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.37 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า
อยู่ในระดับมาก ทุกตัวบ่งชี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นต่อความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.63 เมื่อพิจารณาตามตัว
บ่งชี้พบว่า อยู่ในระดับมากจำนวน 4 ตัวบ่งชี้ และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ตัวบ่งชี้

3.2 ผลการศึกษาความคิดเห็นครู ที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ
พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยและผู้
ร่วมวิจัยได้สร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบสอบถามชุดเดียวกัน กับที่ใช้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญนำไป
สอบถามกลุ่มตัวอย่าง คือ ครูจำนวน 132 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบง่าย (Simple Random
Sampling) รายละเอียดปรากฏ ตามตารางที่ 25-31

ตารางที่ 25 ข้อมูลสถานภาพของครูผู้ตอบแบบสอบถาม

ที่	รายการ	จำนวน(N=23)	
		ความถี่	ร้อยละ
1	เพศ		
	1.1 ชาย	42	31.82
	1.2 หญิง	90	68.19
	รวม	132	100.00
2	อายุ		
	2.1 20-29 ปี	35	26.52
	2.2 30-39 ปี	48	36.37
	2.3 40-49 ปี	37	28.03
	2.4 50-59 ปี	12	9.09
	รวม	132	100.00

ที่	รายการ	จำนวน(N=23)	
		ความถี่	ร้อยละ
3	วุฒิการศึกษา		
	3.1 อนุปริญญา	0	0
	3.2 ปริญญาตรี	95	71.97
	3.3 ปริญญาโท	35	26.52
	3.4 ปริญญาเอก	2	1.52
	รวม	132	100.00

จากตารางที่ 25 ครูที่ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 132 คน เป็นเพศชาย จำนวน 42 คน เพศหญิง จำนวน 90 คน จำแนกตามอายุ ระหว่าง 20-29 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 26.52 ระหว่าง 30-39 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 36.37 ระหว่าง 40-49 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 28.03 และระหว่าง 50-59 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 9.09 จำแนกตามวุฒิ การศึกษา ระดับปริญญาตรี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 71.97 ระดับปริญญาโท จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 26.52 และระดับปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.52

ตารางที่ 26 ความคิดเห็นครู ที่มีต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยรวมและรายด้าน

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านที่ 1 ปัจจัย มาตรฐานที่ 1 สถานศึกษามีบุคลากร สื่อ และเครื่องมือที่เอื้อ ต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	2.74	0.76	ปานกลาง
2	ด้านที่ 2 ด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	2.59	0.64	ปานกลาง

ร.ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
3	ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน มาตรฐานที่ 3 นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	2.60	0.75	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน	2.64	0.64	ปานกลาง

จากตารางที่ 26 ครูมีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.64 เมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านที่ 1) ปัจจัย มีค่าเฉลี่ย 2.74 ด้านที่ 3) คุณภาพนักเรียน มีค่าเฉลี่ย 2.60 และด้านที่ 2) กระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 2.59 ตามลำดับ

ตารางที่ 27 ความคิดเห็นครู ที่มีต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
	ด้านที่ 1 ปัจจัย มาตรฐานที่ 1 สถานศึกษามีบุคลากร สื่อ และเครื่องมือที่เอื้อต่อ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน			
1	ผู้บริหารเป็นผู้นำ ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	2.65	0.74	ปานกลาง
2	ครูมีเจตคติที่ดี และมีความสามารถ ในการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	2.68	0.76	ปานกลาง
3	ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วม ในการดำเนินงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.08	1.02	ปานกลาง
4	นักเรียนมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	2.65	0.73	ปานกลาง
5	สถานศึกษามีสื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน ระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	2.66	0.75	ปานกลาง

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
6	มีนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา (YC) หรือนักเรียนแนะแนว หรือ ยูวชนแนะแนว และมีการดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง เป็นตัวอย่างให้ สถานศึกษาอื่นได้ และมีการ เผยแพร่ผลงาน	2.72	0.73	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	2.74	0.76	ปานกลาง
ด้านที่ 2 ด้านกระบวนการ				
มาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน				
1	มีการวางระบบการบริหารงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	2.52	0.57	ปานกลาง
2	มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	2.55	0.62	ปานกลาง
3	มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล รายงานผล และ พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	2.86	0.99	ปานกลาง
4	มีฐานข้อมูลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน และส่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามกำหนด	2.52	0.56	ปานกลาง
5	มีการจัดการความรู้ในการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	2.52	0.59	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	2.59	0.64	ปานกลาง
ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน				
มาตรฐานที่ 3 นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข				
1	รู้จักตนเองและพึ่งตนเองได้	2.53	0.75	ปานกลาง
2	มีสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุขนิสัยที่ดี	2.54	0.77	ปานกลาง
3	มีทักษะในการหลีกเลี่ยง ป้องกันภัยอันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	2.83	1.01	ปานกลาง

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
4	รัก และเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น และสามารถจัดการกับปัญหา และอารมณ์ของตนเองได้	2.51	0.71	ปานกลาง
5	เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคม	2.52	0.74	ปานกลาง
6	มีเจตคติที่ดี และมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพสุจริต	2.67	0.76	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	2.60	0.75	ปานกลาง

จากตารางที่ 27 ครูมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านที่ 1 ปัจจัย อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.74 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกตัวบ่งชี้

ครู มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านที่ 2 กระบวนการ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.59 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกตัวบ่งชี้

ครูมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.60 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกตัวบ่งชี้

ตารางที่ 28 ความคิดเห็นครู ที่มีต่อสภาพปัญหาการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยรวมและตามรายด้าน

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านที่ 1 ปัจจัย มาตรฐานที่ 1 สถานศึกษามีบุคลากร สื่อ และเครื่องมือที่เอื้อต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	2.74	0.76	ปานกลาง
2	ด้านที่ 2 ด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	2.59	0.64	ปานกลาง

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
3	ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน มาตรฐานที่ 3 นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	3.93	0.22	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.86	0.21	มาก

จากตารางที่ 28 ครูมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ใน
ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ 1) ด้านคุณภาพนักเรียน มี
ค่าเฉลี่ย 3.93 2) ด้านปัจจัย มีค่าเฉลี่ย 3.92 และ 3) ด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 3.73
ตามลำดับ

ตารางที่ 29 ความคิดเห็นครู ที่มีต่อสภาพปัญหาการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
	ด้านที่ 1 ปัจจัย มาตรฐานที่ 1 สถานศึกษามีบุคลากร สื่อ และเครื่องมือที่เอื้อต่อ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน			
1	ผู้บริหารเป็นผู้นำ ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	3.67	0.70	มาก
2	ครูมีเจตคติที่ดี และมีความสามารถ ในการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.02	0.30	มาก
3	ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วม ในการดำเนินงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.18	0.43	มาก
4	นักเรียนมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	3.90	0.44	มาก

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5	สถานศึกษามีสื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.02	0.57	มาก
6	มีนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา (YC) หรือนักเรียนแนะแนว หรือ ยุวชนแนะแนว และมีการดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง เป็นตัวอย่างให้ สถานศึกษาอื่นได้ และมีการเผยแพร่ผลงาน	3.73	0.49	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.92	0.26	มาก
ด้านที่ 2 ด้านกระบวนการ				
มาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน				
1	มีการวางระบบการบริหารงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.60	0.54	มาก
2	มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.86	0.66	มาก
3	มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล รายงานผล และ พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.90	0.62	มาก
4	มีฐานข้อมูลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน และส่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามกำหนด	3.60	0.74	มาก
5	มีการจัดการความรู้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.72	0.50	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.73	0.49	มาก
ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน				
มาตรฐานที่ 3 นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข				
1	รู้จักตนเองและพึ่งตนเองได้	3.99	0.09	มาก
2	มีสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุขนิสัยที่ดี	4.17	0.40	มาก

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
3	มีทักษะในการหลีกเลี่ยง ป้องกันภัยอันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	4.08	0.28	มาก
4	รัก และเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น และสามารถจัดการ กับปัญหา และอารมณ์ของตนเองได้	3.86	0.70	มาก
5	เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคม	3.69	0.48	มาก
6	มีเจตคติที่ดี และมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพสุจริต	3.77	0.52	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.93	0.22	มาก

จากตารางที่ 29 ครูมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหา การดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน ด้านที่ 1 ปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.92 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกตัวบ่งชี้

ครู มีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้าน ที่ 2 กระบวนการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.73 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับ มากทุกตัวบ่งชี้

ครู มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้าน ที่ 3 คุณภาพนักเรียนโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกตัวบ่งชี้

ตารางที่ 30 ความคิดเห็นครูที่มีต่อความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมและรายด้าน

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านที่ 1 ปัจจุบัน มาตรฐานที่ 1 สถานศึกษามีบุคลากร สื่อ และเครื่องมือที่เอื้อ ต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.03	0.41	มาก

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
2	ด้านที่ 2 ด้านกระบวนการ มาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	4.22	0.67	มาก
3	ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน มาตรฐานที่ 3 นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิต อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	4.24	0.40	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.16	0.42	มาก

จากตารางที่ 30 ครูมีความคิดเห็น ต่อความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับ
มากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ 1) ด้านคุณภาพนักเรียน มีค่าเฉลี่ย
4.24 2) ด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 4.22 และ 3) ด้านปัจจัย มีค่าเฉลี่ย 4.03 ตามลำดับ

ตารางที่ 31 ความคิดเห็นครู ที่มีต่อความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
	ด้านที่ 1 ปัจจัย มาตรฐานที่ 1 สถานศึกษามีบุคลากร สื่อ และเครื่องมือที่เอื้อต่อ การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน			
1	ผู้บริหารเป็นผู้นำ ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	3.77	0.81	มาก
2	ครูมีเจตคติที่ดี และมีความสามารถ ในการดำเนินงานระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.11	0.42	มาก
3	ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วม ในการดำเนินงานระบบการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.25	0.47	มาก
4	นักเรียนมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	4.00	0.55	มาก

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
5	สถานศึกษามีสื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.09	0.62	มาก
6	มีนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา (YC) หรือนักเรียนแนะแนว หรือยุวชนแนะแนว และมีการดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง เป็นตัวอย่างให้ สถานศึกษาอื่นได้ และมีการเผยแพร่ผลงาน	3.93	0.71	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.03	0.41	มาก
<p>ด้านที่ 2 ด้านกระบวนการ</p> <p>มาตรฐานที่ 2 สถานศึกษามีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p>				
1	มีการวางระบบการบริหารงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.17	0.77	มาก
2	มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.36	0.78	มาก
3	มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล รายงานผล และพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.20	0.81	มาก
4	มีฐานข้อมูลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนครบถ้วน สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน และส่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกำหนด	4.17	0.96	มาก
5	มีการจัดการความรู้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.19	0.76	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.22	0.67	มาก
<p>ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน</p> <p>มาตรฐานที่ 3 นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข</p>				
1	รู้จักตนเองและพึ่งตนเองได้	4.29	0.47	มาก
2	มีสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุขนิสัยที่ดี	4.37	0.50	มาก

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
3	มีทักษะในการหลีกเลี่ยง ป้องกันภัยอันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์	4.23	0.42	มาก
4	รัก และเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น และสามารถจัดการ กับปัญหา และอารมณ์ของตนเองได้	4.44	0.56	มาก
5	เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคม	4.27	0.51	มาก
6	มีเจตคติที่ดี และมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพสุจริต	3.87	0.64	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.24	0.40	มาก

จากตารางที่ 31 ครู มีความคิดเห็นต่อความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน ด้านที่ 1 ปัจจัย อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.03 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกตัวบ่งชี้

ครู มีความคิดเห็น ต่อความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านที่ 2 กระบวนการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.22 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกตัวบ่งชี้

ครู มีความคิดเห็นต่อความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.24 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ใน ระดับมากทุกตัวบ่งชี้

3.3 ความคิดเห็นนักเรียน ที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล สภาพปัจจุบัน ปัญหา และ ความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยใช้ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้สร้างขึ้น จำนวน 3 ด้าน 20 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย 1) ด้าน ปัจจัย 2) ด้านกระบวนการ และ 3) ด้านผลผลิต โดยนำไปทดลองกับนักเรียน โรงเรียนเมือง กาฬสินธุ์ จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.93 จากนั้นนำแบบสอบถามไป

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยใช้แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้สร้างขึ้น จำนวน 3 ด้าน 20 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย 1) ด้านปัจจัย 2) ด้านกระบวนการ และ 3) ด้านผลผลิต โดยนำไปทดลองกับนักเรียน โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.93 จากนั้นนำแบบสอบถามไปสอบถามกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน จำนวน 354 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) รายละเอียดปรากฏผลตามตารางที่ 32-38

ตารางที่ 32 ข้อมูลสถานภาพของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม

ที่	รายการ	จำนวน(N=23)	
		ความถี่	ร้อยละ
1	เพศ		
	1.1 ชาย	104	29.40
	1.2 หญิง	250	70.60
	รวม	354	100.00
2	อายุ		
	2.1 20-29 ปี	78	22.03
	2.2 30-39 ปี	85	24.01
	2.3 40-49 ปี	96	27.12
	2.4 50-59 ปี	95	26.84
	รวม	354	100.00

จากตารางที่ 32 นักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 354 คน จำแนกเป็นเพศชายจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 29.40 เพศหญิง จำนวน 250 คน คิดเป็นร้อยละ 70.60 จำแนกตามอายุระหว่าง 12-13 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 22.03 ระหว่าง 14-15 ปี จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 24.01 ระหว่าง 16-17 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 27.12 และ 18-19 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 26.84

ตารางที่ 33 ความคิดเห็นนักเรียน ที่มีต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน โดยรวม และตามรายด้าน

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านที่ 1 ปัจจัย	2.72	0.69	ปานกลาง
2	ด้านที่ 2 ด้านกระบวนการ	2.81	0.75	ปานกลาง
3	ด้านที่ 3 ผลผลิต	2.77	0.61	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	2.77	0.62	ปานกลาง

จากตารางที่ 33 นักเรียนมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.77 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน
พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้าน
กระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 2.81 2) ด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ย 2.77 และ 3) ด้านปัจจัย มีค่าเฉลี่ย 2.72
ตามลำดับ

ตารางที่ 34 ความคิดเห็นนักเรียน ที่มีต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.ด้านปัจจัย				
1	ผู้บริหารและฝ่ายบริหารโรงเรียนให้ความสำคัญ เอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	2.66	0.67	ปานกลาง
2	ครูที่ปรึกษาให้ความสำคัญเอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	2.69	0.75	ปานกลาง
3	ครูประจำวิชาตั้งใจสอนนักเรียนเต็มความรู้ เต็มความสามารถและเต็มเวลา	2.86	0.89	ปานกลาง

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
4	โรงเรียนมีอาคารเรียนมั่นคง แข็งแรง สวยงาม ห้องน้ำห้อง ส้วม ถนน โรงอาหาร โรงจอดรถจักรยานยนต์ สะอาด เพียงพอ ในการให้บริการนักเรียน	2.68	0.64	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	2.72	0.69	ปานกลาง
2. ด้านกระบวนการ				
1	ครูที่ปรึกษาให้ความสนใจนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน	2.78	0.81	ปานกลาง
2	ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาด้านการเรียนแก่นักเรียน	2.86	0.81	ปานกลาง
3	ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาด้านสุขภาพแก่นักเรียน	2.91	0.90	ปานกลาง
4	ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาด้านการแต่งกายแก่นักเรียน	2.81	0.83	ปานกลาง
5	ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาด้านมารยาทการอยู่ร่วมกับ เพื่อนในชั้นเรียนในโรงเรียนและในสังคม	2.81	0.84	ปานกลาง
6	ครูที่ปรึกษาให้คำแนะนำด้านการป้องกันแก้ไขปัญหา ยาเสพติดแก่นักเรียน	2.84	0.80	ปานกลาง
7	ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาด้านการป้องกันรักษา ความปลอดภัยให้แก่นักเรียน	2.79	0.82	ปานกลาง
8	ครูที่ปรึกษาออกเยี่ยมบ้านนักเรียน	2.75	0.81	ปานกลาง
9	ครูที่ปรึกษาเข้าสอนนักเรียนในคาบโฮมรูม	2.71	0.80	ปานกลาง
10	ครูที่ปรึกษาติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองนักเรียนในการ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	2.87	0.83	ปานกลาง
11	ครูที่ปรึกษาควบคุมชั้นดูแลนักเรียนด้านระเบียบวินัย	2.80	0.82	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	2.81	0.75	ปานกลาง
3. ด้านผลผลิต				
1	นักเรียนมีทักษะในการป้องกันตนเองจากภัยอันตรายต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตในขณะที่อยู่ในโรงเรียน	2.74	0.77	ปานกลาง

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
2	นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือป้องกันคุ้มครองแก้ไขปัญหาต่างๆจากครูที่ปรึกษาอย่างเหมาะสม	2.71	0.63	ปานกลาง
3	ระเบียบ กฎเกณฑ์ กติกา มาตรการดูแลช่วยเหลือนักเรียนช่วยให้นักเรียนดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขในโรงเรียน	2.75	0.69	ปานกลาง
4	นักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สังคม และเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ	2.93	0.82	ปานกลาง
5	นักเรียนมีความภาคภูมิใจที่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากครูที่ปรึกษา และเพื่อนนักเรียนในโรงเรียน	2.70	0.62	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	2.77	0.61	ปานกลาง

จากตารางที่ 34 นักเรียนมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านที่ 1 ปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.72 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกตัวบ่งชี้

นักเรียนมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านที่ 2 กระบวนการ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.81 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกตัวบ่งชี้

นักเรียนมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านที่ 3 คุณภาพนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.77 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกตัวบ่งชี้

ตารางที่ 35 ความคิดเห็นนักเรียน ที่มีต่อสภาพปัญหา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน โดยรวมและตามรายด้าน

ด้านที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านปัจจัย	4.05	0.80	มาก
2	ด้านกระบวนการ	4.05	0.84	มาก
3	ด้านผลผลิต	4.00	0.75	มาก
	รวมเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน	4.04	0.78	มาก

จากตารางที่ 35 นักเรียนมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.04 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านที่ 1 ปัจจัย และด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.05 และ 2) ด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ย 4.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 36 ความคิดเห็นนักเรียน ที่มีต่อสภาพปัญหา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.ด้านปัจจัย				
1	ผู้บริหารและฝ่ายบริหารโรงเรียนให้ความสำคัญเอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.02	0.96	มาก
2	ครูที่ปรึกษาให้ความสำคัญเอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.04	0.95	มาก
3	ครูประจำวิชาตั้งใจสอนนักเรียนเต็มความรู้เต็มความสามารถและเต็มเวลา	4.21	0.66	มาก
4	โรงเรียนมีอาคารเรียนมั่นคง แข็งแรง สวยงาม ห้องน้ำ ห้องส้วม ถนน โรงอาหาร โรงจอดรถจักรยานยนต์ สะอาดเพียงพอ ในการให้บริการนักเรียน	3.94	0.93	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.05	0.80	มาก
2.กระบวนการ				
1	ครูที่ปรึกษาให้ความสนใจนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน	4.00	0.97	มาก
2	ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาด้านการเรียนแก่นักเรียน	4.09	0.95	มาก
3	ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาด้านสุขภาพแก่นักเรียน	4.31	0.65	มาก
4	ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาด้านการแต่งกายแก่นักเรียน	4.07	0.93	มาก
5	ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาด้านมารยาทการอยู่ร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียนในโรงเรียนและในสังคม	4.13	0.89	มาก

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
6	ครูที่ปรึกษาให้คำแนะนำด้านการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดแก่นักเรียน	3.97	0.95	มาก
7	ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาด้านการป้องกันรักษาความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน	3.98	0.93	มาก
8	ครูที่ปรึกษาออกเยี่ยมบ้านนักเรียน	3.99	0.92	มาก
9	ครูที่ปรึกษาเข้าสอนนักเรียนในคาบโฮมรูม	4.09	0.88	มาก
10	ครูที่ปรึกษาติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองนักเรียนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.05	0.95	มาก
11	ครูที่ปรึกษากวดขันดูแลนักเรียนด้านระเบียบวินัย	3.97	0.92	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.06	0.84	มาก
3.ด้านผลผลิต				
1	นักเรียนมีทักษะในการป้องกันตนเองจากภัยอันตรายต่างๆที่ผ่านเข้ามาในชีวิตในขณะที่อยู่ในโรงเรียน	4.10	0.90	มาก
2	นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือป้องกันคุ้มครองแก้ไขปัญหาดังกล่าวจากครูที่ปรึกษาอย่างเหมาะสม	3.95	0.93	มาก
3	ระเบียบ กฎเกณฑ์ กติกา มาตรการดูแลช่วยเหลือนักเรียนช่วยให้นักเรียนดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขในโรงเรียน	4.31	0.65	มาก
4	นักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สังคม และเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ	3.91	0.94	มาก
5	นักเรียนมีความภาคภูมิใจที่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากครูที่ปรึกษา และเพื่อนนักเรียนในโรงเรียน	3.73	0.92	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.00	0.75	มาก

จากตารางที่ 36 นักเรียนมีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ด้านที่ 1 บังคับ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.05 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกตัวบ่งชี้

นักเรียนมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ด้านที่ 2 กระบวนการ อยู่ในระดับมาก
มีค่าเฉลี่ย 4.06 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทุกตัวบ่งชี้

นักเรียนมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ด้านที่ 3 ผลผลิต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.00 เมื่อ
พิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกตัวบ่งชี้

ตารางที่ 37 ความคิดเห็นนักเรียน ที่มีต่อความต้องการพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
โดยรวมและตามรายด้าน

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	ด้านปัจจัย	3.76	0.43	มาก
2	ด้านกระบวนการ	3.88	0.48	มาก
3	ด้านผลผลิต	3.81	0.37	มาก
	รวมเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน	3.81	0.37	มาก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

PAJARAT UNIVERSITY MAHASARAKAM

จากตารางที่ 37 นักเรียนมีความคิดเห็น ต่อความต้องการพัฒนา ระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.81 เมื่อ
พิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย
คือ 1) ด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 3.88 2) ด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ย 3.81 และ 3) ด้านปัจจัย
มีค่าเฉลี่ย 3.76 ตามลำดับ

ตารางที่ 38 ความคิดเห็นนักเรียน ที่มีต่อความต้องการพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.	ด้านปัจจัย			
1	ผู้บริหารและฝ่ายบริหารโรงเรียนให้ความสำคัญ เอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.70	0.57	มาก

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
2	ครูที่ปรึกษาให้ความสำคัญเอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.72	0.56	มาก
3	ครูประจำวิชาตั้งใจสอนนักเรียนเต็มความรู้เต็มความสามารถและเต็มเวลา	3.96	0.30	มาก
4	โรงเรียนมีอาคารเรียนมั่นคง แข็งแรง สวยงาม ห้องน้ำห้องส้วม ถนน โรงอาหาร โรงจอดรถจักรยานยนต์ สะอาดเพียงพอ ในการให้บริการนักเรียน	3.66	0.51	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.76	0.43	มาก
2. ด้านกระบวนการ				
1	ครูที่ปรึกษาให้ความสนใจนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน	3.69	0.56	มาก
2	ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาด้านการเรียนแก่นักเรียน	3.88	0.62	มาก
3	ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาด้านสุขภาพแก่นักเรียน	4.00	0.37	มาก
4	ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาด้านการแต่งกายแก่นักเรียน	3.82	0.49	มาก
5	ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาด้านมารยาทการอยู่ร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียนในโรงเรียนและในสังคม	3.91	0.61	มาก
6	ครูที่ปรึกษาให้คำแนะนำด้านการป้องกันแก้ไขปัญหายาเสพติดแก่นักเรียน	3.68	0.55	มาก
7	ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาด้านการป้องกันรักษาความปลอดภัยให้แก่ นักเรียน	3.71	0.53	มาก
8	ครูที่ปรึกษาออกเยี่ยมบ้านนักเรียน	4.28	0.93	มาก
9	ครูที่ปรึกษาเข้าสอนนักเรียนในคาบโฮมรูม	3.70	0.52	มาก
10	ครูที่ปรึกษาติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองนักเรียนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	3.72	0.56	มาก
11	ครูที่ปรึกษากวดขันดูแลนักเรียนด้านระเบียบวินัย	4.26	0.93	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.88	0.48	มาก

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ค. ด้านผลผลิต				
1	นักเรียนมีทักษะในการป้องกันตนเองจากภัยอันตรายต่างๆที่ผ่านเข้ามาในชีวิตในขณะที่อยู่ในโรงเรียน	3.95	0.57	มาก
2	นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือป้องกันคุ้มครองแก้ไขปัญหาต่างๆจากครูที่ปรึกษาอย่างเหมาะสม	3.73	0.54	มาก
3	ระเบียบ กฎเกณฑ์ กติกา มาตรการดูแลช่วยเหลือนักเรียนช่วยให้นักเรียนดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขในโรงเรียน	3.98	0.34	มาก
4	นักเรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สังคม และเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ	3.64	0.52	มาก
5	นักเรียนมีความภาคภูมิใจที่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลจากครูที่ปรึกษา และเพื่อนนักเรียนในโรงเรียน	3.75	0.59	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.81	0.37	มาก

จากตารางที่ 38 นักเรียน มีความคิดเห็น ต่อความต้องการพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ด้านที่ 1 ปัจจัยอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.76 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกตัวบ่งชี้

นักเรียนมีความคิดเห็น ต่อความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ด้านที่ 2 กระบวนการ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.88 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกตัวบ่งชี้

นักเรียนมีความคิดเห็น ต่อความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ด้านที่ 3 ผลผลิต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.81 เมื่อพิจารณาตามตัวบ่งชี้ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกตัวบ่งชี้

ตารางที่ 39 สรุปความคิดเห็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน		สภาพปัญหา		ความต้องการพัฒนา	
		\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล
1	ปัจจัย	3.55	มาก	4.04	มาก	4.14	มาก
2	กระบวนการ	3.39	ปานกลาง	4.29	มาก	4.37	มาก
3	ผลผลิต	3.52	มาก	3.53	มาก	3.63	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.49	ปานกลาง	3.95	มาก	4.05	มาก

จากตารางที่ 39 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็น ต่อสภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.49 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านปัจจัยมีค่าเฉลี่ย 3.55 และด้านผลผลิตมีค่าเฉลี่ย 3.52 และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านกระบวนการ มีค่าเฉลี่ย 3.39 ตามลำดับ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นต่อสภาพปัญหา การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.95 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นต่อความต้องการพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.05 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ 40 สรุปความคิดเห็นครูที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน		สภาพปัญหา		ความต้องการพัฒนา	
		\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล
1	ปัจจัย	2.74	ปานกลาง	3.92	มาก	4.03	มาก
2	กระบวนการ	2.59	ปานกลาง	3.73	มาก	4.22	มาก
3	ผลผลิต	2.60	ปานกลาง	3.93	มาก	4.24	มาก
	รวมเฉลี่ย	2.64	ปานกลาง	3.86	มาก	4.16	มาก

จากตารางที่ 40 ครู มีความคิดเห็น ต่อสภาพปัจจุบันการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.64 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ครูมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ครูมีความคิดเห็น ต่อความต้องการพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ 41 ความคิดเห็นนักเรียน ที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาระบบ
การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน		สภาพปัญหา		ความต้องการพัฒนา	
		\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล
1	ปัจจัย	2.72	ปานกลาง	4.05	มาก	3.76	มาก
2	กระบวนการ	2.82	ปานกลาง	4.05	มาก	3.88	มาก
3	ผลผลิต	2.77	ปานกลาง	4.00	มาก	3.81	มาก
	รวมเฉลี่ย	2.77	ปานกลาง	4.04	มาก	3.81	มาก

จากตารางที่ 41 นักเรียน มีความคิดเห็น ต่อสภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.77 เมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

นักเรียน มีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.04 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

นักเรียน มีความคิดเห็น ต่อความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.81 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ 42 เปรียบเทียบความคิดเห็น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ครู และนักเรียน ที่มีต่อสภาพ
ปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่	รายการ	กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ		ครู		นักเรียน	
		\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล
1	ปัจจัย	3.55	มาก	2.74	ปานกลาง	2.72	ปานกลาง
2	กระบวนการ	3.39	ปานกลาง	2.59	ปานกลาง	2.81	ปานกลาง
3	ผลผลิต	3.52	มาก	2.60	ปานกลาง	2.77	ปานกลาง
	รวมเฉลี่ย	3.49	ปานกลาง	2.64	ปานกลาง	2.77	ปานกลาง

จากตารางที่ 42 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็น ต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.49 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านปัจจัยมีค่าเฉลี่ย 3.55 และด้านผลผลิต มีค่าเฉลี่ย 3.52 และอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านกระบวนการมีค่าเฉลี่ย 3.39 ตามลำดับ

ครูมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.64 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

นักเรียน มีความคิดเห็น ต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.77 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ตารางที่ 43 เปรียบเทียบความคิดเห็น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ครู และนักเรียน ที่มีต่อสภาพ
ปัญหาการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่	รายการ	กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ		ครู		นักเรียน	
		\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล
1	ปัจจัย	4.04	มาก	3.92	มาก	4.05	มาก
2	กระบวนการ	4.29	มาก	3.73	มาก	4.06	มาก
3	ผลผลิต	3.53	มาก	3.93	มาก	4.00	มาก
	รวมเฉลี่ย	3.95	มาก	3.86	มาก	4.04	มาก

จากตารางที่ 43 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.95 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ครู มีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

นักเรียน มีความคิดเห็น ต่อสภาพปัญหาการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.04 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตารางที่ 44 เปรียบเทียบความคิดเห็น กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ครู และนักเรียน ที่มีต่อ
ความต้องการพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ที่	รายการ	กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ		ครู		นักเรียน	
		\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล
1	ปัจจัย	4.14	มาก	4.03	มาก	3.76	มาก
2	กระบวนการ	4.37	มาก	4.22	มาก	3.88	มาก
3	ผลผลิต	3.63	มาก	4.24	มาก	3.81	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.05	มาก	4.16	มาก	3.81	มาก

จากตารางที่ 44 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นต่อความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.05 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ครู มีความคิดเห็น ต่อความต้องการพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

นักเรียน มีความคิดเห็น ต่อความต้องการพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.81 เมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

4. การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

4.1 วัตถุประสงค์การประชุมเชิงปฏิบัติการและผู้เข้าประชุม

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2556 ณ ห้องประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา อาคาร 6 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ให้ผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการมีความรู้ความเข้าใจเทคนิคการบริหารคุณภาพการศึกษา 2) วิเคราะห์มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำไปพัฒนา 3) จัดทำโครงการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน(แผนพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน) และ 4) ศึกษาความคิดเห็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ครู และนักเรียน ที่มีต่อการดำเนินงานตามโครงการ ที่ใช้ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ ประกอบด้วยผู้วิจัย และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวมจำนวน 24 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ ได้แก่ แบบบันทึกการประชุม มาตรฐานและตัวบ่งชี้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ แผนปฏิบัติการประจำปี กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน โครงร่างการจัดทำโครงการ เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรเจคเตอร์ กล้องบันทึกภาพ เครื่องเสียง เป็นต้น

4.2 สารระสำคัญการบรรยายพิเศษ ในการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ ดร.เสน่ห์ คำสมหมาย ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ เป็นประธานในพิธีเปิด และบรรยายพิเศษ เรื่อง การบริหารโรงเรียน เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน สรุปสาระสำคัญได้ว่า โรงเรียนจะต้องเตรียมความพร้อมเพื่อเตรียมครู บุคลากร และนักเรียน ให้มีความรู้ความสามารถในด้านวิชาการทันสมัย ให้เทียบเท่ากับประเทศในกลุ่มอาเซียน การบริหารโรงเรียนเป็นหัวใจที่สำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียน จะต้องมีความวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล เพื่อที่จะสามารถขับเคลื่อนและนำโรงเรียนก้าวไปสู่ความเจริญทางวิชาการ และเป็นผู้นำในโลกปัจจุบัน และโลกในอนาคต ให้ได้ หลักการที่สำคัญในการบริหารโรงเรียน ที่ผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรหลักของโรงเรียน ควรจะศึกษาและเรียนรู้ เพื่อจะได้นำไปใช้ในการบริหาร และการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยเทคนิคการบริหาร ดังนี้

4.2.1 การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM) เป็นเทคนิคการบริหาร ที่มีหลักการที่สำคัญสรุปได้ดังนี้ 1) หลักการมีส่วนร่วม โดยจะต้องเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร ผู้ปกครอง ชุมชน เข้าไปมีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนาโรงเรียน 2) หลักการบริหารตนเอง โดยโรงเรียนจะต้องสามารถบริหารจัดการองค์กรให้มีความเข้มแข็งในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต และ 3) หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล จะต้องบริหารด้วยความโปร่งใส โดยใช้หลักธรรมาภิบาล

4.2.2 การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Result Based Management : RBM) มีหลักการที่สำคัญสรุปได้ดังนี้ 1) หลักการประหยัด 2) หลักประสิทธิภาพ และ 3) หลักประสิทธิผล ในการพัฒนาโรงเรียน ผู้บริหารจะต้องกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) กำหนดพันธกิจ (Mission) กำหนดเป้าหมาย (Target) กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงาน (Strategy) กำหนดปัจจัยแห่งความสำเร็จขององค์กร และการสร้างตัวบ่งชี้ในการปฏิบัติงาน (Key Performance Indicators : KPI)

4.2.3 การบริหารเชิงดุลยภาพ หรือ การประเมินโดยอาศัยตัวบ่งชี้ (Balanced Scorecard : BSC) มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้ 1) มุมมองด้านการเงิน 2) มุมมองด้านลูกค้า 3) มุมมองด้านกระบวนการภายใน และ 4) มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ในมุมมองทั้ง 4 ด้านจะมีวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์ขององค์กรเป็นศูนย์กลาง ในแต่ละด้านประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) วัตถุประสงค์ (Objective) คือสิ่งที่องค์กรต้องการที่จะบรรลุในแต่ละด้าน 2) ตัวชี้วัด (Measures หรือ Key Performance Indicators) คือ ตัวชี้วัดของวัตถุประสงค์ในแต่ละด้าน 3) เป้าหมาย (Target) คือ เป้าหมายหรือตัวเลขที่องค์กร ต้องการจะบรรลุในตัวชี้วัด แต่ละประการ 4) แผนงาน โครงการ หรือ กิจกรรม (Initiatives) ที่องค์กรจะจัดทำเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำเทคนิคการบริหารโดยอาศัยตัวบ่งชี้ ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้โดยจะต้องเตรียมความพร้อม คือ 1) ผู้บริหารต้องเป็นผู้ริเริ่มการเปลี่ยนแปลง 2) ผู้บริหารต้องสร้างบรรยากาศในการเปลี่ยนแปลง 3) ผู้บริหารต้องทำการสื่อสาร และทำความเข้าใจกับครูทุกคนให้ชัดเจน 4) ผู้บริหารต้องมุ่งมั่นเอาจริงเอาจังที่จะทำให้ Balanced Scorecard ประสบผลสำเร็จ และ 5) ผู้บริหารต้องเตรียมความพร้อม ในระบบข้อมูลภายในองค์กรให้เป็นปัจจุบัน

ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยนำเทคนิคการบริหารการศึกษา ตามที่กล่าวมาข้างต้น ไปประยุกต์ใช้ในการวิจัย รายละเอียดปรากฏ ดังตารางที่

ตารางที่ 45 เทคนิคการบริหารที่ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระยะการวิจัย	กิจกรรมการวิจัย	เทคนิคการบริหารที่นำไปใช้
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ดังนี้ 1.1 ศึกษาเอกสาร 1.2 สันทนากลุ่ม 1.3 ศึกษาเชิงสำรวจ	1. การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 2. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 3. การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ 4. การประเมินเชิงคุณภาพ
ระยะที่ 2 พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	1. ประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) 2. จัดทำแผนพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน(โครงการ) 3. ดำเนินงานตามโครงการในแผนพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3.1 จัดทำคู่มือที่ปรึกษานักเรียน 3.2 ประชุมการใช้คู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน 3.3 ศึกษาดูงาน 3.4 สถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข 3.5 นิเทศภายใน	1. การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 2. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 3. การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ 4. การประเมินเชิงคุณภาพ
ระยะที่ 3 ศึกษาผลการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์	1.การศึกษาเชิงสำรวจ 1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 1.2 กลุ่มครู 1.3 กลุ่มนักเรียน 2. การสัมภาษณ์ 3. สัมมนาอิงผู้ทรงคุณวุฒิ	1. การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม 2. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 3. การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ 4. การประเมินเชิงคุณภาพ

4.3 มาตรฐานและตัวบ่งชี้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้เข้าประชุมได้ร่วมกันพิจารณามาตรฐาน และตัวบ่งชี้การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้กำหนดขึ้น เพื่อใช้ในการนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้เพื่อจะได้นำไปเป็นข้อมูลเบื้องต้น ในการพิจารณาคัดเลือกมาตรฐานและตัวบ่งชี้เพื่อนำไปจัดทำเป็นโครงการ เพื่อพัฒนา ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ รายละเอียดตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ปรากฏดังตารางที่ 46

ตารางที่ 46 มาตรฐานและตัวบ่งชี้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้าน	มาตรฐานที่	ตัวบ่งชี้
ปัจจัย	1 สถานศึกษามีบุคลากร สื่อ เครื่องมือที่เอื้อต่อ การดำเนินงานระบบ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารเป็นผู้นำ ในการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2. ครูมีเจตคติที่ดี และมีความสามารถ ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3. ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4. นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5. สถานศึกษามีสื่อ เครื่องมือ ที่ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 6. มีนักเรียนเพื่อนที่ปรึกษา (YC) หรือนักเรียนแนะแนวมีการดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นระบบ

ด้าน	มาตรฐานที่	ตัวบ่งชี้
	2 สถานศึกษามีการจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการวางระบบการบริหารงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2. มีการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3. มีการนิเทศกำกับติดตาม ประเมินผล รายงานผล และพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 4. มีฐานข้อมูล ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ครบถ้วนสมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน และส่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามกำหนด 5. มีการจัดการความรู้ในการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ผลผลิต	3 นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	<ol style="list-style-type: none"> 1. รู้จักตนเองและพึ่งตนเองได้ 2. มีสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุขนิสัยที่ดี 3. มีทักษะในการหลีกเลี่ยงป้องกันภัย อันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ 4. รักและเห็นคุณค่าในตนเอง และผู้อื่น และสามารถจัดการกับปัญหา และอารมณ์ของตนเองได้ 5. เป็นสมาชิกที่ดี ของครอบครัวโรงเรียน ชุมชน และสังคม 6. มีเจตคติที่ดี และมีทักษะพื้นฐาน ในการประกอบอาชีพสุจริต

จากตารางที่ 46 มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย มาตรฐาน 3 ด้าน จำนวน 17 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

1. ด้านปัจจัย มีจำนวน 6 ตัวบ่งชี้
2. ด้านกระบวนการ มีจำนวน 5 ตัวบ่งชี้
3. ด้านผลผลิต มีจำนวน 6 ตัวบ่งชี้

4.4 การคัดเลือกมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ผู้วิจัยและผู้เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ ได้ร่วมกันพิจารณามาตรฐานและตัวบ่งชี้ เพื่อนำไปจัดทำเป็นโครงการในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยพิจารณาจากผลการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ผ่านมาว่ามีมาตรฐานและตัวบ่งชี้ใดบ้าง ที่มีการดำเนินงานที่เป็นปัจจุบัน และไม่ได้ดำเนินการ หรือยังไม่บรรลุเป้าหมาย ผลการคัดเลือกมาตรฐานและตัวบ่งชี้ รายละเอียดปรากฏดังตารางที่ 47

ตารางที่ 47 มาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อจัดทำเป็นโครงการ

ด้าน	มาตรฐานที่	ตัวบ่งชี้ที่
ปัจจัย	1 สถานศึกษามีบุคลากร สื่อ และเครื่องมือ ที่เอื้อต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ตัวบ่งชี้ที่ 5 สถานศึกษามีสื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
กระบวนการ	2 สถานศึกษามีการจัดการการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล รายงานผล และพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีการจัดการความรู้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
ผลผลิต	3 นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพและสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข	ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีทักษะในการหลีกเลี่ยง ป้องกันภัยอันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

จากตารางที่ 47 มาตรฐานและตัวบ่งชี้ ที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อจัดทำเป็นโครงการ ประกอบด้วย ตัวบ่งชี้ที่ 5 สถานศึกษามีสื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล รายงานผล และพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีการจัดการความรู้ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีทักษะในการหลีกเลี่ยง ป้องกันภัยอันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

4.5 การปรับตัวบ่งชี้ และโครงการสนับสนุน การพัฒนาระบบการดูแล
ช่วยเหลือนักเรียนปรากฏดัง ตารางที่ 48

ตารางที่ 48 การปรับตัวบ่งชี้ และโครงการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้าน/ตัวบ่งชี้	ปรับตัวบ่งชี้ใหม่	โครงการสนับสนุนพัฒนา
ด้านปัจจัย ตัวบ่งชี้ที่ 5 สถานศึกษามีสื่อ เครื่องมือที่ใช้ในการ ดำเนินงานระบบการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	ร้อยละของครูที่ปรึกษานักเรียน ที่มีคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน	โครงการจัดทำคู่มือครูที่ ปรึกษานักเรียน
ด้านกระบวนการ ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล รายงานผล และพัฒนาระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีการจัดการ ความรู้ในการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	1. ร้อยละของครูที่ได้รับการ นิเทศภายใน 2. ร้อยละของครูที่เข้าประชุม การใช้คู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน 3. ร้อยละของครูที่ปรึกษา นักเรียนที่ได้ไปศึกษาดูงานระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1. โครงการนิเทศภายใน 2. โครงการประชุมการใช้ คู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน 3. โครงการศึกษาดูงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียน
ด้านผลผลิต ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีทักษะในการ หลีกเลี่ยง ป้องกันภัย อันตราย และพฤติกรรมที่ไม่ พึงประสงค์	ร้อยละของนักเรียน ที่มีทักษะใน การหลีกเลี่ยง ป้องกันภัย อันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึง ประสงค์	โครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยเสพติดและ อบายมุข

จากตารางที่ 48 ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ประชุมปรึกษา อภิปรายถึงมาตรฐานและตัว
บ่งชี้ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ว่าในแต่ละมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ดังกล่าว มีมาตรฐานและ
ตัวบ่งชี้ใดบ้าง ที่มีโครงการรองรับ และบรรจุอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปี 2556 มีมาตรฐาน
และตัวบ่งชี้ใดบ้าง ที่ไม่มีโครงการรองรับ โดยทำการวิเคราะห์ตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ทั้ง 3

ด้าน และ 17 ตัวบ่งชี้ ผลการวิเคราะห์มาตรฐาน และตัวบ่งชี้ เพื่อนำไปจัดทำเป็นโครงการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน สรุปได้ ดังนี้

ด้านที่ 1 ปัจจัย ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ 1 ตัวบ่งชี้คือ ตัวบ่งชี้ที่ 5 สถานศึกษามีสื่อเครื่องมือที่ใช้ ในการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีโครงการสนับสนุน คือ โครงการจัดทำคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน

ด้านที่ 2 กระบวนการ ประกอบด้วย 2 ตัวบ่งชี้ คือ 1) ตัวบ่งชี้ที่ 3 มีการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล รายงานผล และพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโครงการสนับสนุน เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ คือโครงการนิเทศภายใน และ 2) ตัวบ่งชี้ที่ 5 มีการจัดการความรู้ในการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีโครงการสนับสนุนเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ จำนวน 2 โครงการ คือ 1) โครงการประชุมการใช้คู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน และ 2) โครงการศึกษาดูงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ด้านที่ 3 ผลผลิต มีจำนวน 1 ตัวบ่งชี้ คือ ตัวบ่งชี้ที่ 3 นักเรียนมีทักษะในการหลีกเลี่ยงป้องกันภัยอันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โครงการสนับสนุนเพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้ คือ โครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยปลอดยาเสพติดและอบายมุข

4.6 การกำหนดตัวบ่งชี้ ที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อพัฒนา สรุปได้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ครูที่ปรึกษานักเรียน มีคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน ในการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ร้อยละ 100

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ครูที่ปรึกษานักเรียน ที่ได้รับการนิเทศภายใน ร้อยละ 95

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ครูที่ปรึกษานักเรียน ได้เข้าประชุมการใช้คู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน ร้อยละ 95

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ครูที่ปรึกษานักเรียน ได้ไปศึกษาดูงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีทักษะ ร้อยละ 80

ตัวบ่งชี้ที่ 5 นักเรียน ที่มีทักษะหลีกเลี่ยงป้องกันภัยอันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ร้อยละ 95

4.7 การจัดทำรายละเอียดตัวบ่งชี้ ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ร่วมกันจัดทำรายละเอียดตัวบ่งชี้ ที่ใช้ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้ง 4 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย 1) ความหมายของตัวบ่งชี้ 2) วัตถุประสงค์ 3) กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา 4) เครื่องมือที่ใช้ 5) สูตรในการคำนวณ 6) หน่วยวัด 7) การเก็บรวบรวมข้อมูล 8) แหล่งข้อมูล 9) ผู้รับผิดชอบ 10) ผู้สนับสนุน 11) ข้อมูลฐานเดิม 12) เป้าหมาย รายละเอียดของตัวบ่งชี้แต่ละตัว มีสาระสำคัญดังนี้

4.7.1. ด้านปัจจัย

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ครูที่ปรึกษานักเรียน มีคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน ในการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ร้อยละ 100

1) ความหมาย

สื่อ เครื่องมือที่ใช้ ในการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง คู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน ซึ่งในคู่มือครูประกอบด้วยสาระสำคัญ ได้แก่ 1) ขั้นตอนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) ระเบียบว่าด้วยการปกครองนักเรียนโรงเรียน กาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ 3) เกณฑ์การคัดกรองนักเรียน และ 4) แบบฟอร์มระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นต้น

2) วัตถุประสงค์

(1) เพื่อให้ครูมีคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน ในการดำเนินงาน ตามระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(2) เพื่ออำนวยความสะดวกการปฏิบัติงาน ให้กับครูที่ปรึกษา นักเรียน

3) กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

ครูที่ปรึกษานักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ จำนวน 193 คน

4) เครื่องมือที่ใช้ แบบบันทึกการรับคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน

5) สูตรในการคำนวณ

$$\text{ร้อยละของครูที่มีคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน} = \frac{\text{จำนวนครูที่มีคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน} \times 100}{\text{จำนวนครูทั้งหมด}}$$

6) หน่วยที่วัด ร้อยละ

7) ความถี่ในการเก็บข้อมูล จำนวน 1 ครั้ง

8) แหล่งข้อมูล ครูที่ปรึกษานักเรียน กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน

9) ผู้รับผิดชอบ กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน

10) ผู้สนับสนุน ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษานักเรียน กลุ่มบริหารงานกิจการ นักเรียน

11) ข้อมูลฐานเดิม ร้อยละ 70

12) เป้าหมาย ครูมีคู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน ร้อยละ 100

4.7.2 ด้านกระบวนการ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ร้อยละของครูที่ปรึกษานักเรียนที่ได้รับการนิเทศภายใน

1) ความหมาย

การนิเทศ หมายถึง การให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำ ติดตามความก้าวหน้า การปฏิบัติงาน ของครูที่ปรึกษานักเรียน ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2) วัตถุประสงค์

(1) เพื่อให้ครูที่ปรึกษานักเรียน มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(2) เพื่อให้ครูที่ปรึกษานักเรียนปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบมี

ประสิทธิภาพ

3) กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

ครูที่ปรึกษานักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ จำนวน 200 คน

4) เครื่องมือที่ใช้ แบบบันทึกการนิเทศภายใน แบบสังเกต แบบประเมินผล

5) สูตรในการคำนวณ

$$\text{ร้อยละของครูที่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน} = \frac{\text{จำนวนครูที่ได้รับการนิเทศภายใน} \times 100}{\text{จำนวนครูทั้งหมด}}$$

6) หน่วยที่วัด ร้อยละ

7) ความถี่ในการเก็บข้อมูล ทุกวัน / สรุปลงเป็นรายเดือน

8) แหล่งข้อมูล ครูที่ปรึกษานักเรียน กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน

9) ผู้รับผิดชอบ หัวหน้าระดับ หัวหน้าเวรประจำวัน กลุ่มบริหารงานกิจการ

นักเรียน

10) ผู้สนับสนุน ผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษานักเรียน

11) ข้อมูลฐานเดิม ร้อยละ 75

12) เป้าหมาย ครูให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ร้อยละ 95

4.7.3 ด้านกระบวนการ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ร้อยละของครูที่ปรึกษานักเรียน ที่เข้าประชุมการใช้คู่มือครูที่

ปรึกษานักเรียน

1) ความหมาย

การจัดการความรู้ หมายถึง การให้ความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงาน ตามขั้นตอน ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2) วัตถุประสงค์

(1) เพื่อให้ครูที่ปรึกษานักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(2) เพื่อให้ครูที่ปรึกษานักเรียน สามารถปฏิบัติหน้าที่ ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้อย่างถูกต้อง

(3) เพื่อให้การบริหาร และการปฏิบัติงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน นักเรียน ดำเนินไปอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

3) กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

ครูที่ปรึกษานักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ จำนวน 193 คน

4) เครื่องมือที่ใช้ แบบบันทึกการประชุม แบบสังเกต แบบสอบถาม

5) สูตรในการคำนวณ

$$\text{ร้อยละของครูที่เข้าประชุมการใช้คู่มือครูที่ปรึกษา} = \frac{\text{จำนวนครูที่เข้าประชุมการใช้คู่มือครู} \times 100}{\text{จำนวนครูทั้งหมด}}$$

6) หน่วยที่วัด ร้อยละ

7) ความถี่ในการเก็บข้อมูล ประชุมการใช้คู่มือครูที่ปรึกษานักเรียน 1 ครั้ง

8) แหล่งข้อมูล ครูที่ปรึกษานักเรียน กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน

9) ผู้รับผิดชอบ กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน

10) ผู้สนับสนุน ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษานักเรียน กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน

11) ข้อมูลฐานเดิม ร้อยละ 70

12) เป้าหมาย ครูให้ความร่วมมือในการเข้าประชุม ร้อยละ 95

4.7.4 ด้านกระบวนการ

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ร้อยละของครูที่ได้ไปศึกษาดูงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1) ความหมาย

การจัดการความรู้ หมายถึง การให้ความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงาน ตามขั้นตอน ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2) วัตถุประสงค์

(1) เพื่อให้ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัยและครูที่ปรึกษานักเรียน ได้ศึกษาดูงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(2) เพื่อให้ผู้วิจัยผู้ร่วมวิจัย และครูที่ปรึกษานักเรียน นำความรู้และประสบการณ์จากการศึกษาดูงาน ไปประยุกต์ใช้ในการบริหาร และการปฏิบัติงานได้

(3) เพื่อให้การบริหาร และการปฏิบัติงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือแก่นักเรียน นักเรียนดำเนินไป อย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

3) กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

(1) ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย จำนวน 11 คน

(2) ครูที่ปรึกษานักเรียน จำนวน 193 คน

4) เครื่องมือที่ใช้ แบบบันทึกการประชุม แบบสังเกต แบบสอบถาม

5) สูตรในการคำนวณ

$$\text{ร้อยละของครูที่ไปศึกษาดูงาน} = \frac{\text{จำนวนครูที่ไปศึกษาดูงาน} \times 100}{\text{จำนวนครูทั้งหมด}}$$

6) หน่วยที่วัด ร้อยละ

7) ความถี่ในการเก็บข้อมูล จำนวน 2 ครั้ง

8) แหล่งข้อมูล ครูที่ปรึกษานักเรียน กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน

9) ผู้รับผิดชอบ กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน

10) ผู้สนับสนุน ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษานักเรียน กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน

11) ข้อมูลฐานเดิม ร้อยละ 30

12) เป้าหมาย ผู้วิจัยผู้ร่วมวิจัยและครูที่ปรึกษานักเรียนไปศึกษาดูงาน ร้อยละ 80

4.7.5 ด้านผลผลิต

ตัวบ่งชี้ที่ 5 ร้อยละของนักเรียนที่มีทักษะในการหลีกเลี่ยง ป้องกันภัยอันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

1) ความหมาย

มีทักษะในการหลีกเลี่ยง ป้องกันภัยอันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หมายถึง การที่นักเรียนโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ มีความรู้ความเข้าใจสามารถป้องกันตนเอง จากภัย ที่อาจจะเกิดขึ้นกับตัวเองได้ เช่น ยาเสพติด อุบัติเหตุ การทะเลาะวิวาท เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เป็นต้น

2) วัตถุประสงค์

(1) เพื่อให้ นักเรียน มีความรู้ความเข้าใจ ในภัยอันตรายที่เกิดขึ้น ในโรงเรียนและในสังคมไทยปัจจุบัน

(2) เพื่อให้ นักเรียน มีทักษะในการหลีกเลี่ยง ป้องกันภัยอันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ดำเนินชีวิตอยู่ในโรงเรียน และในสังคม ได้อย่างมีความสุข

3) กลุ่มเป้าหมายที่ทำการศึกษา

นักเรียนโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ จำนวน 4,436 คน

4) เครื่องมือที่ใช้ แบบบันทึกความดีนักเรียน แบบบันทึกความผิดนักเรียน ผลการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน

5) สูตรในการคำนวณ

$$\text{ร้อยละของนักเรียนที่ผ่านการประเมินคุณลักษณะ} = \frac{\text{จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน} \times 100}{\text{จำนวนนักเรียนทั้งหมด}}$$

6) หน่วยที่วัด ร้อยละ

7) ความถี่ในการเก็บข้อมูล ทุกวัน ทุกสัปดาห์ ทุกเดือน ทุกภาคเรียน

8) แหล่งข้อมูล ครูผู้สอน ครูที่ปรึกษานักเรียน กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน

9) ผู้รับผิดชอบ กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน

10) ผู้สนับสนุน ผู้บริหาร ครูที่ปรึกษานักเรียน กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน

11) ข้อมูลฐานเดิม นักเรียนผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ร้อยละ 75

12) เป้าหมาย นักเรียนผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ร้อยละ 95

5. การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ในขั้นตอนการสังเกต และการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้กำหนดมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 3 มาตรฐาน 5 ตัวบ่งชี้ โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้นำเสนอผลการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังกล่าวเบื้องต้นแล้ว

6. การศึกษาผลการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์

ในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ในครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ทำการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 2 วงรอบ เพื่อเป็นการศึกษาผลการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวม ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย จึงดำเนินการศึกษาผล การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อีกครั้งหนึ่ง โดยใช้เครื่องมือคือแบบสอบถาม นำไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างกลุ่มเดิม ซึ่งประกอบด้วย 1) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 2) ครู และ 3) นักเรียน จากนั้นนำข้อมูลไปทำการวิเคราะห์และแปลผล และนำไปเปรียบเทียบกับผลการวิจัยในระยะที่ 1 ผลการเปรียบเทียบ การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ปรากฏผล ดังนี้

6.1 ผลการเปรียบเทียบการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ครู และนักเรียน ปรากฏผลดังตารางที่ 49-51

ตารางที่ 49 เปรียบเทียบความคิดเห็นในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ก่อนพัฒนา และหลังการพัฒนา

มาตรฐาน	ก่อนพัฒนา						หลังพัฒนา					
	สภาพปัจจุบัน		สภาพปัญหา		ความต้องการพัฒนา		สภาพปัจจุบัน		สภาพปัญหา		ความต้องการพัฒนา	
	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล
1.ด้านปัจจัย	3.55	มาก	4.04	มาก	4.14	มาก	4.49	มาก	1.96	น้อย	1.83	น้อย
2.ด้านกระบวนการ	3.39	ปานกลาง	4.29	มาก	4.37	มาก	4.43	มาก	2.09	น้อย	1.98	น้อย
3.ด้านคุณภาพนักเรียน	3.52	มาก	3.53	มาก	3.63	มาก	4.51	มาก	2.11	น้อย	1.95	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.49	ปานกลาง	3.95	มาก	4.05	มาก	4.48	มาก	2.05	น้อย	1.92	น้อย

จากตารางที่ 49 ก่อนพัฒนา กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.49 สภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.95 และความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.05 หลังพัฒนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.48 สภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.05 และความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.92



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 50 เปรียบเทียบความคิดเห็นครูที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ก่อนพัฒนา และหลังการพัฒนา

มาตรฐาน	ก่อนพัฒนา				หลังพัฒนา							
	สภาพปัจจุบัน		สภาพปัญหา	ความต้องการพัฒนา	สภาพปัจจุบัน		สภาพปัญหา	ความต้องการพัฒนา				
	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล				
1. ด้านปัจจัย	2.74	ปานกลาง	3.92	มาก	4.03	มาก	4.28	มาก	2.33	น้อย	2.08	น้อย
2. ด้านกระบวนการ	2.59	ปานกลาง	3.73	มาก	4.22	มาก	4.35	มาก	2.35	น้อย	2.08	น้อย
3. ด้านคุณภาพนักเรียน	2.60	ปานกลาง	3.93	มาก	4.24	มาก	4.32	มาก	2.36	น้อย	2.07	น้อย
รวมเฉลี่ย	2.64	ปานกลาง	3.86	มาก	4.16	มาก	4.32	มาก	2.36	น้อย	2.08	น้อย

จากตารางที่ 50 ก่อนพัฒนา ครูมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.64 สภาพปัญหา อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.86 และมีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.16 หลังพัฒนาครูมีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.32 สภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.36 และมีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับน้อยมีค่าเฉลี่ย 2.08



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 51 เปรียบเทียบความคิดเห็นนักเรียน ที่มีต่อสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ก่อนพัฒนา และหลังการพัฒนา

มาตรฐาน	ก่อนพัฒนา				หลังพัฒนา							
	สภาพปัจจุบัน		สภาพปัญหา		ความต้องการพัฒนา		สภาพปัจจุบัน		สภาพปัญหา		ความต้องการพัฒนา	
	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล	\bar{X}	แปลผล
1. ด้านปัจจัย	2.71	ปานกลาง	4.05	มาก	3.76	มาก	4.10	มาก	1.60	น้อย	1.67	น้อย
2. ด้านกระบวนการ	2.81	ปานกลาง	4.06	มาก	3.88	มาก	4.07	มาก	1.62	น้อย	1.71	น้อย
3. ด้านคุณภาพนักเรียน	2.77	ปานกลาง	4.00	มาก	3.81	มาก	4.04	มาก	1.64	น้อย	1.70	น้อย
รวมเฉลี่ย	2.77	ปานกลาง	4.04	มาก	3.81	มาก	4.07	มาก	1.62	น้อย	1.69	น้อย

จากตารางที่ 51 ก่อนพัฒนา นักเรียนมีความคิดเห็น ต่อสภาพปัจจุบัน การดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 2.77 สภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.04 และความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.81 หลังพัฒนา นักเรียน มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.07 สภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.62 และมีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับน้อยมีค่าเฉลี่ย 1.69

ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflect)

ในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ โดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมครั้งนี้ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย นำเสนอ ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์
2. การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อกำหนดประเด็นในการพัฒนา
3. การศึกษาผลการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน
4. ผลการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนนวงรอบที่ 2
5. การพัฒนาและผลการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามตัวบ่งชี้
6. ผลการประชุมสัมมนาอิงผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย นำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ทำการศึกษาโดย 1) การศึกษาเอกสาร (Documentary Study) 2) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และ 3) การศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Study) โดยจำแนกผลการวิจัยระยะที่ 1 ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) สภาพปัจจุบัน 2) สภาพปัญหา และ 3) ความต้องการพัฒนา ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 สภาพปัจจุบันการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.1.1 ผลการศึกษาเอกสาร และการสนทนากลุ่ม

ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทฤษฎีระบบ องค์ประกอบระบบ การพัฒนาระบบ การประเมินระบบ การวิจัยปฏิบัติการ และการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และจากการสนทนากลุ่ม พบว่า ปัจจุบัน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ กำหนดโครงสร้างการบริหารโรงเรียนออกเป็น 4 กลุ่มงาน ประกอบด้วย 1) กลุ่มอำนวยการ 2) กลุ่มบริหารงานวิชาการ 3) กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน และ 4) กลุ่มบริหารงานทั่วไป ทั้ง 4 กลุ่มงาน จะมีรองผู้อำนวยการ ทำหน้าที่บริหาร กำกับดูแลการดำเนินงานต่างๆ ภายในกลุ่มงาน กลุ่มงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินงาน ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน

กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน มีขอบข่ายงานในความรับผิดชอบ จำนวน 6 งาน ประกอบด้วย 1) งานสำนักงาน 2) งานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 3) งานระดับชั้นเรียน 4) งานรักษาความปลอดภัย 5) งานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสาเสพติด และ 6) งานเครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน

มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามแนวคิดการบริหารเชิงระบบตามโครงสร้าง ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ 1) ด้านปัจจัย (Input) ได้แก่ นโยบายการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ บุคคลที่จะนํานโยบายไปสู่การปฏิบัติได้แก่ คณะผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา บุคลากรผู้ปกครองนักเรียน และชุมชน เป็นต้น 2) ด้านกระบวนการ (Process) ได้แก่ การพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีครูที่ปรึกษานักเรียน เป็นบุคลากรหลักในการปฏิบัติงาน ตามขั้นตอนของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน คือ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียน 3) การส่งเสริมพัฒนานักเรียน 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และ 5) การส่งต่อนักเรียน โดยมีเครื่องมือ แบบฟอร์มการเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียน และมีการประเมิน การบันทึกหลักฐานการดำเนินงาน เป็นกลไกในการกำกับการปฏิบัติงาน และ 3) ด้านผลผลิต (Output) ได้แก่ ปริมาณนักเรียนในกลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา นักเรียนมีพฤติกรรมเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่โรงเรียนกำหนด และ นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ตั้งอยู่ที่เลขที่ 66 ถนนอรุณเปศล อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีพื้นที่ 41 ไร่ 1 งาน 32 ตารางวา มีครูจำนวน 193 คน ฝ่ายบริหารจำนวน 5 คน และมีนักเรียน จำนวน 4,436 คน มีอาคารเรียน จำนวน 7 อาคาร และอาคารประกอบ จำนวน 22 อาคาร